

Obsah

Úvodní slovo	2
Historie rybářství v Evropě a ve světě	4
Historie rybářství v českých zemích	4
Historie rybářství v Plzeňském kraji (v Plzni)	8
Povodí Plzeňského kraje	11
Seznam ryb vyskytujících se na území Plzeňského kraje	14
Rozdělení rybářství v Plzeňském kraji	36
Chov ryb na chovných rybnících a potocích	41
Hospodaření a lov na rybářských revírech	48
Dotační programy v rybářství	57
Bolevecká soustava rybníků	59
Líhně v Plzeňském kraji	62
Líhně v Plzeňském kraji ve fotografii	71
Zajímavosti z Plzeňského kraje – trofejní úlovky	76
Vysvětlivky	78
Použitá literatura	79
Autoři	80

Říká se, že doba, kterou člověk stráví na rybách, se nezapočítává do života. Já jsem na rybách strávil hodně času a zažil jsem mnoho nezapomenutelných okamžiků. Všichni rybáři ví, jak je úžasné prožít si tiché ráno, pozorovat okolní rostliny i ptáky nad hladinou.

Česká kotlina byla a je rybníkářskou velmocí. Rybníkářství má i v Plzeňském kraji dlouholetou tradici. Mnoho rybníků se zachovalo z let minulých, mnohé se obnovují nebo se budují nové, často díky dotacím. Rybářství však není jen zábava. Má i výchovný charakter. Láska k přírodě se nedá naučit doma u televize, ale pouze a jen, když je člověk venku, v přírodě. Obdivuji lidi, kteří se mládeži nezištně věnují, obětují jí svůj čas, síly a mnohdy i peníze. Takových lidí si vážím. Je povinností měst i kraje, aby se pokusily této bohubilé činnosti pomoci. Plzeňský kraj se o to snaží a já doufám, že bude v našich silách poskytovatou pomoc nadále rozšiřovat.

Plzeňský kraj má v oblasti sportovního a turistického rybolovu co nabídnout. Máme krásné revíry, jak pstruhové tak mimopstruhové. Každý si v našem regionu může najít ideální místo pro rybaření i svůj styl.

Já osobně každou rybu, kterou chytím, zase pouštím zpět. Ale ten krásný zážitek z rybaření mi zůstává...

Milan Chovanec
hejtman Plzeňského kraje

As the proverb goes, the gods do not deduct from man's allotted span the hours spent in fishing. I have spent a lot of time fishing and had many unforgettable experiences. All anglers know how wonderful it is to spend a quiet morning looking at the birds on the water and the plant life around us.

The Czech basin has been and continues to be a fish farm superpower. There is a long history of fish farming in the Pilsen Region; many ponds have been preserved from the past, many are being reestablished, and new ponds are being built, often from public grants. Yet fishing is not just for fun – it also carries an educational aspect. Love of nature cannot be learned from watching television, but only outside, in the outdoors. I admire and respect people who selflessly dedicate themselves to young people, sacrificing their time, energy and often their own money for their sake. Towns and regions have a duty to try to help this praiseworthy activity. The Pilsen Region strives to do this, and I hope that it will be within our power to continue to expand the assistance we provide.

The Pilsen Region has a lot to offer in the field of sports fishing and fishing tourism. We have beautiful trout and carp fishing grounds. Everyone can find an ideal place to fish and their own style in the Pilsen Region.

I personally release every fish I catch. But the beautiful experience of fishing stays with me...

Milan Chovanec

Governor of Pilsen Region

Man sagt, dass die Zeit, die wir beim Angeln verbringen, nicht in unsere Lebenszeit einberechnet wird. Ich habe viel Zeit mit Angeln verbracht und habe viel Unvergessliches dabei erlebt. Alle Angler wissen, wie wunderschön es ist, ganz still umliegende Pflanzen und über dem Wasser fliegende Vögel bei der Morgendämmerung zu beobachten.

Die Böhmisches Niederung war und ist eine Teichweltmacht. Die Teichwirtschaft hat auch in dem Bezirk Pilsen eine lange Tradition – zahlreiche Teiche vergangener Jahre blieben erhalten, viele werden erneuert oder neu gegründet, oft mit Hilfe von finanziellen Zuschüssen. Die Fischerei ist aber nicht nur zum Spaß da. Sie kann auch erziehen. Liebe zur Natur kann man nicht Zuhause am Fernseher lernen, sondern nur draußen, in der Natur. Ich bewundere und schätze die Menschen, die sich freiwillig der Jugendarbeit widmen, Zeit, Kraft und oft auch Geld nicht dabei scheuen. Es ist die Pflicht von Kommunen und Bezirk, diesen guten Willen zu unterstützen. Der Bezirk Pilsen bemüht sich dies zu tun und ich hoffe, dass es in unseren Kräften sein wird, die bestehende Unterstützung weiter zu bestärken.

Der Bezirk Pilsen hat in Sachen Sport- und Freizeitangeln ein breites Angebot. Wir haben zauberhafte Angelreviere, für Forellen- und Karpfenangler. Jeder kann einen idealen Angelplatz finden, der seinem individuellen Angelstil entspricht.

Ich persönlich lasse jeden Fisch, den ich gefangen habe, wieder frei. Aber das märchenhafte Erlebnis vom Angeln lässt mich nicht mehr los ...

Milan Chovanec

Hauptmann des Bezirks Pilsen

Historie rybářství v Evropě a ve světě

Lovem ryb se člověk zabýval již od pravěku za účelem získání potravy. Využíval k tomu primitivní nástroje jako oštěpy a sítě. Společně s vývojem lidské společnosti se uspokojování biologické potřeby pomalu měnilo na loveckou vášeň a kořist se stala pouhým vyvrcholením samotného lovu.

Postupně se v zemích středověké kontinentální Evropy začali objevovat rybáři – lovci, kteří dodávali ryby na trh a rybolov se tak stával řemeslem s určitými pravidly. Vůbec první literatura o anatomii ryb a způsobu jejich života se dochovala z období starého Řecka a Říma. Již v tak rané době měli lidé velice dobré znalosti o životě ryb, jejich chování i celé anatomii. Bohužel, knihy byly psané latinsky, a tak se dostaly pouze do rukou vzdělaných čtenářů.

První náznaky proměny lovu ryb na udici se v Evropě objevily až na konci středověku. Převážná část Evropy však nebyla rybolovu příliš nakloněna a rozvoj postupoval velice pomalu. Výjimkou se stala Anglie, kde sportovní rybolov dosáhl výrazného rozkvětu již v dobách reformace. Koncem 16. století se sportovním rybolovem bavila výhradně anglická šlechta a sepisování knih o rybolovu se v Anglii stalo výnosným řemeslem.

Rybolov na udici

Lov lososů pomocí kostěné harpuny

Historie rybářství v českých zemích

Rozvoj rybářství v českých zemích se datuje k 19. století. Právě koncem tohoto století se u nás začaly sdružovat první skupiny osob, které se rybolovem zabývaly z hlediska sportovní činnosti a zakládaly první spolky a kluby. Impulsem se jim stala právě Anglie, která v té době byla v rybolovu vysoce vyspělou zemí. Sdružování probíhalo v počátcích ve dvou formách – na jedné straně stáli vlastníci pobřežních pozemků a na druhé jejich pronajímatelé. Kvůli rozdílu mezi bohatou šlechtou a chudinou za Rakousko-Uherska vládla na našem území velice špatná organizovanost sportovních rybářů. Ta přetrvávala až do vzniku I. Československé republiky roku 1918. Během té doby si lidé začali uvědomovat nutnost zavedení právního předpisu, který by zrušil volný lov ryb, zavedl rybářské lístky, doby hájení ryb a další pravidla. Proto byl dne 09.10.1883 vydán první rybářský zákon č. 22/1883 Sb., platný pro země Koruny české. Tento zákon byl později upraven na zákon č. 58/1885 Sb., který byl považován za základ rybářského práva. Objevila se také první literatura o lovu ryb,

a to kniha Tajnosti lovu ryb udicí (1871). Toto období můžeme označit za začátek naší sportovně rybářské literatury.

Na přelomu 19. a 20. století stále přetrvával trend vzniku rybářských klubů a spolků. V roce 1908 byl založen Zemský rybářský svaz se sídlem v Praze, který se později přejmenoval na Zemské sdružení rybářské pro Království české. V období První světové války se činnost sdružení výrazně omezila, ale k přerušení nakonec nedošlo. V té době rybářství spíše upadalo a hrozil jeho zánik. Objevily se první pokusy o tvorbu sportovně rybářské statistiky a na tekoucích vodách se rozlišovala jednotlivá rybí pásma (pstruhové, parmové a kaprové pásmo).

Jak rybářství procházelo řadami změn, bylo zapotřebí vytvořit nový rybářský zákon. Jeho zpracování se táhlo několik let. Nakonec vzešla v platnost pouze vyhláška, upravující předpisy o rybářství na tekoucích vodách. S novou vyhláškou přišlo nové rozdělení tekoucích vod na vody pstruhové a mimopstruhové. Tyto termíny se používají dodnes.

V poválečném období se objevovaly snahy o vytvoření celostátní rybářské organizace, která by reprezentovala celý rybářský sektor ve státě. Tento pokus se bohužel příliš nevydařil. V polovině 20. století vznikl nový zákon č. 62/1952 Sb., který svěřil rybářské revíry národním výborům, upravil společenské vztahy a rybářské právo přičinil státu. Organizační zmatek se tak v rybářství ještě prohloubil a měl vzestupnou tendenci. V 60. letech 20. století byla poprvé vydána jednotná členská legitimace s předtištěnou členskou známkou a sportovní rybolov se soustřeďoval především na tekoucí vody. Ve stejné době vznikl také znak lipana, který je současným logem Českého rybářského svazu (ČRS).

V roce 1960 se Československý svaz rybářů (ČSSR) stal členem mezinárodní organizace sportovních rybářů (CIPS) a následně došlo ke změně názvu ČSSR na ČSR z důvodů shodného názvu se zkratkou státu. V roce 1963 byl vypracován nový zákon o rybářství č. 102/1963 Sb. společně s prováděcí vyhláškou č. 103/1963 Sb. Bohužel ani v tomto případě nepřinesl zákon žádné podstatné změny.

Významným rokem se stal rok 1968, kdy v Československu došlo k novému státoprávnímu uspořádání na principu federace a kompetence se rozdělily mezi Česko a Slovensko. Doba sedmdesátých a osmdesátých let minulého století byla spjata se vznikem místních organizací (MO) a s intenzivním budováním rybochovných a hospodářských zařízení, vzdělávací činností, s politicko-výchovnou a propagační činností a dalšími rybářskými aktivitami.

K poslední změně organizační struktury ČRS došlo po roce 1989. Původní krajské výbory ČRS se začaly nazývat územními svazy. Na úrovni územních svazů se stala nejvyšším orgánem územní konference a výkonnou funkcí mezi konferencemi byly pověřeny výbory územních svazů. V roce 1990 vznikly dva rybářské svazy a to Český a Moravský rybářský svaz. Oba svazy (Český a Moravský rybářský svaz) se později sjednotily společně se Slovenským rybářským svazem pod názvem Československá konfederace rybářských svazů. Důvodem se stala podpora společné iniciativy v oblasti sportovní činnosti. Činnost konfederace však neměla dlouhého trvání a byla ukončena rok po rozpadu společného státu Čechů a Slováků.

V 90. letech se znovu objevil návrh na vypracování nového zákona, a to zákona č. 99/2004 Sb. společně s vyhláškou č. 197/2004 Sb. Zákon s vyhláškou byl přijat a zůstal v platnosti až do současnosti.

Konečná organizační struktura ČRS je složena ze 7 územních svazů: Územní svaz města Prahy, Středočeský, Jihočeský, Západočeský, Severočeský, Východočeský a Územní svaz pro Moravu a Slezsko. Územní svazy sdružují celkem 478 místních organizací.

The History of Fishing in Europe and Around the World

Humans have fished to obtain food since prehistoric times, using primitive tools such as spears and nets. As society developed, satisfying people's biological needs slowly transformed into a passion for fishing and the catch came to represent just the climax of the hunt.

As time went on, fishermen started to appear – hunters and fishing became a professional trade. Most Europeans were not overly inclined to fish, though. The exception was England, where sports fishing was booming already in the 16th century.

The History of Fishing in the Czech Lands

The development of the fishing industry in the Czech lands dates back to the 19th century. At the end of the century, the first Czech fishing clubs that fished for sport were established. England became an inspiration for these clubs.

Under the Austro-Hungarian Empire there were major differences between the wealthy nobility and the poor masses, and this resulted in bad organisation on the part of sports fishermen. This lasted right up to the establishment of Czechoslovakia in 1918.

The first fishing law (No. 22/1883 Coll.) passed in 1883 was later replaced by Act No. 58/1885 Coll. The Prague-based State Anglers Union was established in 1908. The name was later changed to the State Fishing Association for the Kingdom of Bohemia.

In the 1920s attempts were made to create statistics about sports fishing, and watercourses were divided into trout and non-trout bodies of water.

In the post-war period attempts were made to form a nationwide fishing organisation that would represent the country's entire fishing sector. This attempt was successful only in part, and in 1950 an organisation named Jednota rybářů (Fishermen's Union) was established in Prague. Two years later, Act No. 62/1952 Coll. was passed.

Act No. 102/1963 Coll., on Fishing, went into effect in 1963 together with Order No. 103/1963 Coll. This new law did not bring any major changes, however.

In 1968 the Czechoslovak state was reorganised into a federation. Competences were divided between the Czech and Slovak Republics, and local organisations of the Czech Anglers Union (ČRS) were made responsible for management. ČRS regional committees started to be called "regional boards". At the regional board level, the regional conference became the highest governing body.

Two anglers unions were formed in 1990 – the Czech Anglers Union and the Moravian Anglers Union. In the 1990s a bill appeared to form a new fishing law. Act No. 99/2004 Coll. and Decree No. 197/2004 Coll. were passed and remain in effect to this day. The final organisational structure of the Czech Anglers Union comprises seven regional boards and 478 local organisations.

Geschichte der Fischerei in Europa und in der Welt

Der Mensch befasste sich seit Urzeiten mit dem Fischfang, um Nahrung zu beschaffen. Er behalf sich mit primitiven Werkzeugen, wie Speere und Netze. Hand in Hand mit der Entwicklung der menschlichen Gesellschaft entwickelte sich die Befriedigung biologischer Bedürfnisse zur Jagdleidenschaft und die Beute stellte den bloßen Höhepunkt der Jagd dar.

Mit der Zeit kamen Fischer – Jäger und der Fischfang wurde zum Handwerk.

Der überwiegende Teil Europas war dem Fischfang jedoch nicht geneigt. Eine Ausnahme bildete England, wo der Sportfischfang bereits im 16. Jahrhundert blühte.

Geschichte der Fischerei in Böhmen

Die Geschichte der Fischerei in Böhmen begann im 19. Jahrhundert. Gegen Ende des 19. Jahrhunderts entstanden erste Fischereiverbände und Klubs, die sich mit der sportlichen Angelfischerei befassten. Impulse kamen aus England. Zur Zeit Österreich-Ungarns gab es große Unterschiede zwischen dem reichen Adel und dem armen Volk, was eine schlechte Organisation der Sportangler verursachte. Dieses Problem überdauerte bis zur Entstehung der 1. Tschechoslowakischen Republik im Jahr 1918. 1883 wurde das erste Fischereigesetz Nr. 22/1883 erlassen, welches später vom Gesetz Nr. 58/1885 ersetzt wurde. Im Jahr 1908 wurde der Landesfischereiverein mit Sitz in Prag begründet, der später umbenannt wurde zum Landesfischereiverband des böhmischen Königreichs.

In den 20er Jahren des 20. Jahrhunderts wurden Versuche zur Erfassung von Statistiken über Angelfischen unternommen und Fließgewässer wurden in Forellenwasser und forellenfreie Wasser unterteilt.

In der Nachkriegszeit sollte eine staatliche Fischereiorganisation gegründet werden, welche die gesamte Fischereibranche im Staat vertreten würde. Dieser Versuch war nur teilweise erfolgreich, im Jahr 1950 entstand eine Organisation mit dem Namen Einigkeit der Fischer in Prag. Um zwei Jahre später wurde das neue Gesetz Nr. 62/1952 verabschiedet.

Im Jahr 1963 trat das Gesetz über Fischerei Nr. 102/1963 und die VO Nr. 103/1963 in Kraft. Das neue Gesetz brachte jedoch keine bedeutenden Änderungen.

Im Jahr 1968 kam es in der Tschechoslowakei zu einer neuen staatsrechtlichen Ordnung in Form einer Föderation. Die Kompetenzen wurden zwischen Tschechien und der Slowakei verteilt und mit der Bewirtschaftung wurden örtliche Organisationen des Tschechoslowakischen Fischereivereins (TFV) betraut. Bezirksausschüsse des TFV nannten sich Gebietsverbände. Die Spitzenverwaltung auf Ebene der Gebietsverbände war die Gebietskonferenz. Im Jahr 1990 entstanden zwei Fischereiverbände, der Tschechische und der Mährische. In den 90. Jahren kam erneut ein neuer Gesetzesentwurf: Nr. 99/2004 und die VO Nr. 197/2004. Das Gesetz samt VO wurden schließlich verabschiedet und blieben bis heute in Kraft. Die jetzige Organisationsstruktur besteht aus 7 Gebietsverbänden mit 478 örtlichen Organisationen.

Historie rybářství v Plzeňském kraji (v Plzni)

První rybářský spolek v Plzni, původně Rybářský klub, vznikl roku 1890. Bohužel mnoho písemností z počátků založení klubu se nedochovalo. Některé záznamy se staly domácími relikviemi odstupujících funkcionářů (včetně nezvěstné kroniky) a ostatní písemnosti spolu s knihou zápisů ze schůzí za První republiky byly zničeny povodněmi v roce 2002. Zachránily se „pouze“ tenké

knížečky výročních zpráv (1901 a 1915), kniha zápisů (1924), blanket členské legitimace (1943), poválečně optimistická ročenka (1946), dobově tendenční ročenka (1960), materiály k Výročním členským schůzím (1968, 70, 71 a 73) a nakonec cyklostylovaná práce z roku 1990, vydaná ke stému výročí organizace.

V době založení měl Spolek celkem 64 členů a jeho hlavním úkolem nebylo provozování sportovního rybolovu, ale snaha zlepšit kvalitu velmi znečištěných řek, provozovat rybí líhně a v neposlední řadě provádět hospodářské odlovy ryb do sítí.

Vývoj členské základny od roku 1890

Rok	1890	1895	1900	1905	1910	1915	1960	2007
Členů	64	170	177	145	145	229	2 500	6 400

Slovené ryby Spolek uváděl na trh nebo je prodával za zvýhodněných cenových podmínek vlastním členům. Základem správného chodu spolku byly vypracované stanovy s výčtem jejich hlavních priorit:

1. zvelebovat chov ryb v českých řekách,
2. prostřednictvím zákona vydávat příhodná nařízení a práva k rybolovu na řekách,
3. provozovat rybolov způsobem dovořeným a racionálním,
4. provozovat umělý chov ryb.

Od počátku se klub snažil soustředit mezi svůj majetek veškeré toky v Plzni a jeho okolí. To se mu v podstatě podařilo, ale jen v rámci pronájmu na období 12 let. Po uplynutí doby 12 let došlo ke sporům, jejichž vyvrcholením bylo navýšení pronájmu na další období. Aby Spolek mohl částku uhradit, bylo nutné zvýšit ceny rybářských lístků. Od tohoto okamžiku se Rybářské sdružení na západě se sídlem v Plzni a První rybářský spolek pustily do konkurenčního boje, který sahál až do politické sféry. Vyvrcholením sporu bylo paradoxně sloučení obou spolků roku 1928.

K většímu rozmachu činnosti Spolku došlo po první světové válce. V té době byly provedeny pozemkové reformy, a tím došlo ke změnám majetkoprávních vztahů k vodám. Význam hospodářských odlovů na řekách ztratil svoje opodstatnění a prudce stoupal počet členské základny s orientací na lov ryb na udiči. Vrcholné období sportovního rybolovu přichází kolem 30. let 20. století, kdy rybářství nabývá esteticko-společenského postavení.

Rybářský spolek se v rámci hospodaření pokoušel o umělý chov ryb, bohužel výsledky byly převážně neuspokojivé i navzdory spolupráce s odborníky. Neúspěšně skončily i pokusy o chov sivenů v rybníčku v Plzni na Záběle, kde násadu ničili místní vandalové. Chov kapra pro sportovní revíry se mohutně rozrostl po roce 1948 a trval až do 90. let minulého století. Přínos byl jednoznačný, avšak diskutabilní se stala cena, kdy vychování 1 kg násady stálo organizaci i několikanásobek skutečné tržní ceny. Ovšem v tehdejší době to nebylo nic netypického. Během svého působení docházelo ve Spolku k řadě změn ve vlastnictví a užívání rybníků či rybářských revírů. Na činnost Spolku plynule navázala MO ČRS Plzeň 1.

Pilsen's first anglers union was established in 1890. It was later succeeded by Czech Anglers Union Local Organisation Pilsen 1. Unfortunately, very little written material about the union's activities has been preserved – most was destroyed in the 2002 flood.

The main task of the first anglers union was to improve water quality in polluted rivers, operate fish hatcheries and reduce and manage stocks through net fishing. From the very outset, the union had statutes which all members were to abide by. The union's main priorities were:

1. improve fish breeding in rivers,
2. issue law-based ordinances and rights regarding river fishing,
3. fish in a permissible manner,
4. carry out artificial fish breeding.

While it was active, the union attempted to acquire ownership of as many watercourses in Pilsen and the surrounding area as possible. The union was successful as it signed a 12-year lease, but at the end of this period a dispute arose with a competing fishing association. Paradoxically, the dispute came to a head when the two associations merged in 1928.

The union enjoyed a boom after World War I, with the popularity of sports fishing peaking in the 1930s. As part of its management practices, the anglers union also tried to artificially breed fish, but was not successful.

Der erste Fischereiverein in Pilsen entstand im Jahr 1890. Sein Nachfolger wurde später die Örtliche Organisation des tschechischen Fischereivereins Pilsen 1. Es blieben leider nicht viele Unterlagen zur Tätigkeit des Vereins erhalten, die meisten wurden beim Hochwasser 2002 vernichtet.

Hauptaufgabe des ersten Fischereivereins war die Verbesserung der Wassergüte in verunreinigten Gewässern, Betrieb von Fischbrutstätten und Fischfang zu Handelszwecken. Seit seiner Gründung hatte der Verein eine Satzung, die jedes Mitglied befolgte. Zu den Hauptprioritäten gehörten:

1. Fischzucht in Flüssen pflegen und entwickeln,
2. mittels Gesetz Verordnungen und Berechtigungen zum Angelfischen in Flüssen erlassen,
3. Angelfischerei auf gesetzliche Weise betreiben,
4. künstliche Fischzucht betreiben.

Der Verein versuchte während seiner Wirkungszeit so viele Wasserläufe in Pilsen und Umgebung wie möglich zu erstehen. Das gelang auch mittels einer Pacht auf 12 Jahre. Nach den 12 Jahren kam es zu wettbewerbstechnischen Konflikten mit einem anderen Fischereiverein. Der gesamte Prozess endete paradox mit dem Zusammenschluss beider Vereine im Jahr 1928.

Die Blütezeit des Vereins kam erst nach dem 1. Weltkrieg mit einem Höhepunkt des Sportfischfangs in den 30er Jahren des 20. Jahrhunderts. Der Fischereiverein unternahm im Rahmen seiner wirtschaftlichen Aktivitäten auch Versuche der künstlichen Aufzucht, leider ohne Erfolg.

Povodí Plzeňského kraje

Pohled na řeku Berouнку

Plzeňský kraj najdeme na jihozápadě České republiky. Hranice tvoří na jihovýchodě kraj Jihočeský, na severovýchodě kraj Středočeský, severozápadně leží kraj Karlovarský a na západě státní hranice s Německem. Svou rozlohou se řadí na třetí místo v České republice a jednotlivé územní celky se výrazně liší krajinným charakterem. Rozmanitost přírodních podmínek je dána především reliéfem kraje, se kterým úzce souvisí typická, hluboko zaříznutá údolí vodních toků. Území správního obvodu Plzeňského kraje tvoří dvě povodí. Z větší části je to povodí řeky Berounky a z menší části pak povodí horní Vltavy. Povodí Berounky představují řeky Mže, Radbuza, Úhlava, Úslava a část Berounky s rozlohou povodí cca 6 700 km². Povodí od soutoku Berounky s Úslavou po hranice Plzeňského kraje má odlišný ráz. Zatímco pravostranný přítok Klabava má spíše bystřinný charakter, Střela je klidná a protéká nejsuššími místy z celé oblasti. Povodí horní Vltavy představuje na území Plzeňského kraje řeka Otava s plochou povodí cca 1 000 km². Povodí Berounky a Otavy, která se nacházejí v těsné blízkosti hlavního evropského rozvodí, jsou součástí „střechy kontinentu“, což znamená, že jediným zdrojem vody jsou atmosférické srážky. Úzký pás podél dolního toku vlastní Berounky patří do oblasti teplé, naopak pramenní místa Mže, Radbuzy, Úhlavy a Střely jsou charakterizovány jako chladné a vlhké. Do chladné podnebné oblasti řadíme i horní partii řeky Otavy.

Tok Úslavy, Radbuzy, Berounky a Otavy je prakticky přirozený, neboť na toku v podstatě neexistuje žádná přehrada, která by mohla výrazně ovlivnit průtokový režim a migraci ryb. Na horní Úhlavě, Mži, Klabavě a Střele je odtok částečně ovlivněn činností vodních děl Nýrsko, Lučina, Hracholusky, Klabava a Žlutice, což se projevuje především v období malých průtoků.

Díky rozmanitému reliéfu a klimatickým podmínkám se na území PK nachází všechna rybí pásma.

Rozdělení rybích pásem:

Pstruhové – Do tohoto pásma řadíme prameny řek, horské peřeje a potoky. Voda je divoká se štěrkovým nebo pískovým dnem. Vyskytují se zde většinou lososovitě druhy ryb a jim příbuzné čeledě (pstruh potoční a duhový, lipan podhorní, siven americký, ...).

Lipánové – Pro lipánové pásmo je typická mělká voda s velkými kameny a menšími, hlubšími tůňmi s vysokým obsahem kyslíku. Zastoupení druhů je zde podobné jako u pásma pstruhového (lipan podhorní, parma obecná, hrouzek obecný, mník jednovousý, ostroretka stěhovavá, ...).

Parmové – Hloubka toku je různorodá, jeho rychlost se zvyšuje a místy se objevují menší peřeje. Dno toků je bez bahnitého nánosů a voda je poměrně čistá. V tomto pásmu se začínají objevovat přirozené říční druhy ryb (parma obecná, jelec tloušť, podoustev říční, hrouzek obecný, ouklej obecná, okoun říční, ...).

Cejnové – V posledním pásmu, které je nejnižší položené, najdeme široké spektrum sladkovodních ryb (kapr obecný, cejn velký, cejnek malý, plotice obecná, karas, úhoř říční, štika obecná nebo perlm ostrobříchý). Jelikož se jedná o pásmo nejnižší položené, koryto řeky je hluboké, široké, rychlost vody je malá, a tudíž i obsah kyslíku je poměrně nízký.

Díky zastoupení všech rybích pásem se na území Plzeňského kraje setkáme se širokou škálou různých druhů ryb. Některé druhy, v níže uvedeném seznamu, patří mezi druhy nepůvodní a do České republiky byly introdukovány různými způsoby a z různých důvodů. Za normální situace bychom se s nimi nesetkali, ale díky umělým chovům se čas od času některé ryby dostanou do vodních toků, rybníků či nádrží. Naopak ryby, které se dříve běžně vyskytovaly v našich vodách v hojných počtech, patří dnes mezi ohrožené nebo dokonce kriticky ohrožené. Je to následek všech změn, které s sebou vývoj společnosti přináší.

The Pilsen Region is located in the southwestern corner of the Czech Republic. The region's diverse natural conditions are due to the relief of the landscape and its typical, deeply carved river valleys. The territory of the Pilsen Region administrative district is composed of two river basins – the Berounka river basin and the Upper Vltava (Moldau) river basin. The Mže, Radbuza, Úhlava, Úslava and part of the Berounka are all in the Berounka river basin. The Upper Vltava river basin is composed of the Otava river basin. The flows on the Úslava, Radbuza, Berounka and Otava are natural as no dams have been built on the watercourses. Dams in Nýrsko, Lučina, Hracholusky, Klabava and Žlutice have a partial impact on flow in the Upper Úhlava, Mže, Klabava a Střela rivers.

All fish zones are represented in the Pilsen Region:

Trout – This zone comprises river sources, mountain rapids and streams. Most salmonidae fishes are located here (brown trout, rainbow trout, graylings, brook trout, European bullheads, etc.)

Grayling – Shallow water with large stones and pools with a high oxygen content are typical. The most frequent species are graylings, common barbels, gudgeons, burbot, common nases, etc.

Barbel – The depth and flow speed vary. Natural river fish are found here (common barbels, European chubs, vimbas, gudgeons, bleaks, European perches, etc.)

Bream – The stream channel is deep and features slowly flowing water. A wide array of freshwater fish can be found here (common carp, common breams, silver breams, common roaches, Crucian carp, European eels, northern pikes and common rudds).

Because all fish zones are represented in the Pilsen Region, one can encounter a broad range of various fish species. Some species have been introduced, but may appear in the wild due to artificial breeding.

Der Bezirk Pilsen befindet sich im Südwesten Tschechiens. Die natürlichen Begebenheiten sind vielfältig, typisch sind jedoch tief eingeschnittene Flusstäler. Das Verwaltungsgebiet des Bezirks Pilsen besteht aus Einzugsgebieten zweier Flüsse: Berounka und Moldau. Das Einzugsgebiet des Flusses Berounka bilden wiederum die Flüsse Mže, Radbuza, Úhlava, Úslava und ein Teil des Flusses Berounka. Das Einzugsgebiet der oberen Moldau bildet der Fluss Otava. Der Flusslauf der Flüsse Úslava, Radbuza, Berounka und Otava ist natürlich, da es an diesen Flüssen keine Überdämmungen gibt. An den oberen Läufen der Flüsse Úhlava, Mže, Klabava und Střela wird der Abfluss teilweise durch die Tätigkeit der Wasserwerke Nýrsko, Lučina, Hracholusky, Klabava und Žlutice beeinflusst.

Im Gebiet des Bezirks Pilsen befinden sich alle Fischgebiete:

Forellen – das Gebiet setzt sich aus Flussquellen, Bergschnellen und Bächen zusammen. Hier leben vor allem lachsartige Fischarten (Bachforelle und Regenbogenforelle, arktische Äsche, Bachsaibling, Mühlkoppe...)

Äschen – typisch ist seichtes Wasser mit großem Gestein und Tümpel mit hohem Sauerstoffgehalt. Die häufigsten Fischarten sind: arktische Äsche, Barbe, Gründling, Aalrutte, Nase...

Barben – die Tiefe und Geschwindigkeit der Strömung ist unterschiedlich. Wir finden hier natürliche Flussfischarten vor (Barbe, Döbel, Zährte, Gründling, Ukelei, Flussbarsch...).

Brassen – das Flussbett ist tief und die Geschwindigkeit der Strömung niedrig. Wir finden hier ein breites Spektrum von Süßwasserarten vor (Karpfen, Brasse, Güster, Rotaugen, Karausche, Flusssaal, Hecht oder Rotfeder).

Dank der Anwesenheit aller Fischgebiete begegnen wir im Bezirk Pilsen einer breiten Auswahl verschiedener Fischarten. Manche Fischarten gehören zu nicht endemischen Arten aber Dank künstlicher Aufzuchten können sie auch in freien Gewässern auftauchen.

Seznam ryb vyskytujících se na území Plzeňského kraje

List of fish occurring in the Pilsen Region

Auflistung aller im Bezirk Pilsen auftretender Fischarten

Jeseter ruský (*Acipenser gueldenstaedti*)

Řád: Jeseteři (*Acipenseriformes*)

Čeleď: Jeseterovití (*Acipenseridae*)

Původ: Je považován za nepůvodní druh žijící v Kaspickém, Černém a Azovském moři a v řekách do nich vtékajících.

Popis: Tělo je válcovité, protáhlé, postupně se zužující a pokryté kostěnými destičkami a zašpičatělými štítky.

Výskyt: Preferuje teplejší vody.

Význam: Celkově je hospodářsky významným druhem loveným pro maso i jikry (kaviár). Z hospodářského hlediska není pro ČR vhodný.

This is a species introduced to the Czech Republic from the Black Sea, Sea of Azov and Caspian Sea. Caught mainly for its meat and eggs (caviar), it is considered economically unsuited to the Czech Republic.

Nicht endemische Art, die im Schwarzen, Kaspischen und Asowschem Meer lebt. Wird wegen seinem Fleisch und Kaviar gefangen. Für Tschechien aus wirtschaftlicher Sicht nicht geeignet.

Jeseter sibiřský (*Acipenser baerii*)

Řád: Jeseteři (*Acipenseriformes*)

Čeleď: Jeseterovití (*Acipenseridae*)

Původ: Pochází z řek tekoucích do Severního ledového oceánu.

Popis: Tělo je robustní, protáhlé a válcovité, pokryté špičatými štítky a destičkami.

Výskyt: Vyskytuje se pouze v umělých chovech ve sladkých vodách.

Význam: Byl vyhodnocen jako velmi vhodný druh pro akvakulturu a aklimatizaci v ČR. Jeho kaviár je luxusním výrobkem.

Originally from rivers flowing into the Arctic Ocean, it is suited for aquaculture in the Czech Republic. Its caviar is a luxury good.

Stammt aus Flüssen, die in das Nordpolarmeer fließen. Geeignet für Aquakultur in Tschechien, der Kaviar wird als Luxusware vermarktet.

Hlavatka obecná (*Hucho hucho*)

Řád: Lososotvaří (*Salmoniformes*)

Čeleď: Lososovití (*Salmonidae*)

Původ: Je největší evropskou lososovitou rybou, v ČR původním druhem.

Popis: Její tělo je štíhlé a válcovité.

Výskyt: Preferuje čisté a poměrně chladné toky, kde se střídají tůně s rychlým proudem. V současnosti se vyskytuje jen vzácně.

Význam: V našich vodách je považována za nejcennější lososovitou rybu.

Podílí se na regulaci přemnožených druhů ryb v tocích.

Considered the most valuable fish of the Salmonidae family in the Czech Republic, it regulates overabundant fish species and prefers clean, cool watercourses.

Der hochwertigste lachsartige Fisch in Tschechien. Reguliert übervermehrte Fischarten. Bevorzugt saubere und kühle Gewässer.

Pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*)

Řád: Lososotvaří (*Salmoniformes*)

Čeleď: Lososovití (*Salmonidae*)

Původ: Původně se vyskytoval jen v Severní Americe a na Kamčatce. K nám byl dovezen roku 1888.

Popis: Jeho tělo je mohutnější než u pstruha obecného. Po těle má černé skvrny a kolem postranní čáry se táhne narůžovělý pruh.

Výskyt: Preferuje chladnější tekoucí potočky a říčky v podhůří i nížinách. Najdeme ho i v údolních nádržích či jezerech.

Význam: Z hospodářského hlediska patří mezi nejvýznamnější druhy jako konzumní ryba a je také indikátorem znečištění vody. Maso má narůžovělé a velice lahodné.

Indigenous to North America and the Kamchatka Peninsula, it prefers cool watercourses, is an indicator of polluted waters and is one of the country's most economically important species.

Stammt aus Nordamerika und Kamtschatka. Bevorzugt kühle Gewässer, ist Indikator für den Schadstoffgehalt und ist aus wirtschaftlicher Sicht eine der bedeutendsten Fischarten Tschechiens.

Pstruh obecný potoční (*Salmo trutta morpha fario*)

Řád: Lososotvaří (*Salmoniformes*)

Čeleď: Lososovití (*Salmonidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je protáhlé, vřetenovité a mírně zploštělé. Po těle má černé a červené skvrny, většinou bíle lemované.

Výskyt: Potoční forma se vyskytuje v říčkách, potocích a řekách s dobrou kvalitou vody, dostatkem kyslíku a množstvím úkrytů. Při třecích tazích dokáže překonat překážku až 115 cm vysokou a rychlost proudu do 4,3 m/s.

Význam: Má velký hospodářský a sportovní význam. Jeho maso je velice chutné, kvalitní a má bílou až narůžovělou barvu.

Native to the Czech Republic, it prefers watercourses with plenty of oxygen. The meat is of high quality and is very popular among fishers.

Endemische Fischart. Bevorzugt genügend Sauerstoff im Wasser. Ihr Fleisch ist hochwertig und sie ist beim Angelfischen sehr beliebt.

Siven americký (*Salvelinus fontinalis*)

Řád: Lososotvaří (*Salmoniformes*)

Čeleď: Lososovití (*Salmonidae*)

Původ: Jeho domovinou je Severní Amerika. Do ČR byl dovezen v roce 1885.

Popis: Tělo je torpédovitého tvaru a podobá se tělu pstruha obecného. Má výrazné zbarvení. Po těle má mnoho červených a bílých skvrn.

Výskyt: Najdeme ho v hlubších úsecích studených a čistých vod s dostatečným množstvím kyslíku. Snáší kyselou vodu s pH max. 5,3.

Význam: Je cennou lososovitou rybou a doplňuje obsádky pstruhových vod. Maso je kvalitní a chutné.

Originally from North America, it was introduced in the Czech Republic in 1885. This is a valuable Salmonidae fish with excellent, tasty meat.

Stammt aus Nordamerika. Wurde 1885 in Böhmen ausgesetzt. Ist ein wertvoller Lachsfisch mit hochwertigem und schmackhaftem Fleisch.

Ših peled' (*Coregonus peled*)

Řád: Lososotvaří (*Salmoniformes*)

Čeleď: Lososovití (*Salmonidae*)

Původ: Pochází ze severních jezer a řek bývalého SSSR. Do ČR byl poprvé dovezen roku 1970.

Popis: Tělo je protáhlé a zploštělé.

Výskyt: Vyskytuje se v rybnících a údolních nádržích s velkou hloubkou. Nesnáší zvýšený zákal vody.

Význam: Má velký hospodářský význam. Jeho maso je kvalitní a chutné, zvláště v uzené úpravě.

Native to the former USSR, it was imported to the country in 1970. An economically important fish, it features tasty, high-quality meat.

Kommt aus der ehemaligen UdSSR. Zu uns wurde sie im Jahr 1970 importiert und gehört zu den wirtschaftlich bedeutenden Fischarten. Sie verfügt über schmackhaftes und hochwertiges Fleisch.

Lipán podhorní (*Thymallus thymallus*)

Řád: Lososotvaří (*Salmoniformes*)

Čeleď: Lososovití (*Salmonidae*)

Původ: Jde o původní druh v ČR.

Popis: Tělo lipana je štíhlé, torpédovitého tvaru. Na hřbetě mají rozmístěné černé skvrny.

Výskyt: Lipan se v mládí zdržuje v hejnech převážně v úsecích toků, kde se střídá proud v mělkých vodách a brody s klidnější hlubší vodou a tůňemi (pásma lipanové).

Význam: Velmi cenná sportovní i hospodářská ryba s kvalitním a chutným masem, které voní po tymiánu. Je vyhlášenou pochoutkou.

Indigenous to the Czech Republic, this species lives in schools of fish. The meat is a delicacy and has a thyme-like aroma.

Endemische Fischart. Lebt in Schwärmen. Ihr Fleisch ist eine Delikatesse und riecht nach Thymian.

Štika obecná (*Esox lucius*)

Řád: Štikotvární (*Esociformes*)

Čeleď: Štikoví (*Esocidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je protáhlé, válcovité a v ocasní části z boku zploštělé. Na bocích má žlutozelené skvrny.

Výskyt: Tato dravá ryba vyhledává teplejší, málo proudící vody s členitým pobřežím a vodním porostem (zatočené kmeny, větve). Žije téměř ve všech oblastech a je rybou teritoriální.

Význam: Hospodářsky je velice ceněnou rybou (plní biomeliorační funkci), která loví slabší a nemocné jedince. Velice oblíbená je také u sportovních rybářů.

Pike is categorised as a native fish to the Czech Republic. Very popular among anglers, the fish improves the soil ecosystem and primarily hunts weaker, sick lone fish.

Der Hecht ist eine heimische Fischart. Er ist unter Angelfischern beliebt und erfüllt den Zweck der Biomelioration. Er erjagt überwiegend schwächere und kranke Exemplare.

Amur bílý (*Ctenopharyngodon idellus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: V ČR je nepůvodním druhem, pochází z východní Asie a byl dovezen poprvé v roce 1961 z důvodu jeho rostlinožravosti za účelem likvidace porostů rákosí.

Popis: Jeho tělo je protáhlé, válcovité a mírně zploštělé.

Výskyt: Má rád teplé, pomalu tekoucí úseky řek a stojatých vod, není náročný na kvalitu vody, dobře snáší nižší obsah kyslíku a zákal vody.

Význam: Jde o hospodářsky významný druh s chutným masem, vhodným k dietním účelům.

The grass carp comes from East Asia. As it is an herbivorous fish, it appeared in this country in 1961. The meat is tasty and low in fat.

Der Graskarpfen stammt aus Ostasien. Bei uns ist er im Jahr 1961 erschienen, da er ein Pflanzenfresser ist. Sein Fleisch ist schmackhaft und als Diätkost geeignet.

Bolen dravý (*Aspius aspius*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Patří mezi jediného zástupce dravých kaprovitých ryb žijících v ČR.

Popis: Má štíhlé, protáhlé a zploštělé tělo.

Výskyt: Vyskytuje se ve středních a dolních úsecích řek, v tůních a mimopstruhových nádržích. Významně se uplatňuje při omezování plevelných ryb.

Význam: Je velmi cennou hospodářskou i sportovní rybou, jeho maso je poměrně chutné a kvalitní.

Zajímavost: Na řece Berounce je vyhlášena EVL (Evropsky významná lokalita) bolena dravého.

The only predatory cyprinid living in the Czech Republic, this is a highly valued fish that is significant on a European scale. A renowned site for asp fish is located on the Berounka River.

Einzig in Tschechien beheimateter Vertreter karpfenartiger Raubfische. Aus wirtschaftlicher Sicht sehr wertvoll. Am Fluss Berounka befindet sich eine Europäisch bedeutende Lokalität des Rapfens.

Cejnek malý (*Blicca bjoerkna*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Cejnek je běžným druhem v ČR.

Popis: Jeho tělo je ze stran silně zploštělé a vysoké, hlava malá a oči poměrně velké.

Výskyt: Osidluje dolní toky větších řek, slepá ramena, tůně a údolní nádrže. Pohybuje se v celém vodním sloupci a žije v hejnech.

Význam: Jeho maso je poměrně chutné a často se používá jako nástražní rybka.

Breams are a common fish in the Czech Republic. With tasty meat, it is used as a bait fish.

Der Güster ist eine allgemein verbreitete Fischart. Sein Fleisch ist schmackhaft und er wird als Fischköder verwendet.

Cejn velký (*Abramis brama*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: V ČR je původním druhem.

Popis: Tělo je vysoké a ze stran zploštělé.

Výskyt: Je hojnou všežravou rybou dolních toků řek a stojatých vod. Často ho najdeme podle zakalené vody, protože ryje ve dně při hledání potravy.

Význam: Je oblíbenou rybou sportovního rybolovu, maso je chutné a poměrně tučné.

The common bream is another fish indigenous to the Czech Republic. An omnivore and relatively numerous, it is very popular among sports fishermen.

Eine weitere endemische Fischart ist die Brasse. Es handelt sich um einen Allesfresser, der häufig vorkommt. Bei Angelsportlern sehr beliebt.

Hrouzek obecný (*Gobio gobio*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Je všeobecně rozšířeným druhem na území ČR.

Popis: Tělo je vřetenovitého tvaru, na spodní straně ploché a v ocasní partii protáhlé. Na ústech má dva vousky. Na bocích má 6 až 12 tmavých skvrn.

Výskyt: Tato ryba žije téměř ve všech typech vod s tvrdým dnem nebo v údolních nádržích. Je všeobecně rozšířený i v klidnějších úsecích podhorských pstruhových vod. Má vysoké nároky na kyslík.

Význam: Je vhodnou nástražní rybkou a důležitou potravní rybou dravých ryb.

A generally prevalent species in the Czech Republic, anglers use it as bait fish and it is an important source of food for predators.

Der Gründling eine weit verbreitete Fischart auf dem Gebiet Tschechiens. Angler verwenden ihn als Köder und er ist ein bedeutender Nahrungsfisch für Raubfische.

Jelec jesen (*Leuciscus idus*) - *ohrožený druh*

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Jedná se o původní druh vyskytující se na území ČR.

Popis: Tělo má protáhlý tvar, je zavalité a za hlavou nápadně vyklenuté.

Výskyt: Jelec se sdružuje v hejnech v pomalu proudících úsecích dolních toků větších řek, ale i v mrtvých ramenech a tůních.

Význam: Je oblíbenou sportovní rybou s hospodářským významem. Má poměrně chutné maso.

An economically important and popular sports fish, the ide is indigenous to the Czech Republic.

Der Aland ist eine endemische Fischart und ein bei Sportanglern beliebter Fisch mit wirtschaftlicher Bedeutung.

Jelec proudník (*Leuciscus leuciscus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: V ČR je považován za původní druh.

Popis: Tělo je protáhlé a nízké, hlava úzká a zašpičatělá.

Výskyt: Najdeme ho v podhorských řekách, občas i v nížinných tocích a stojatých vodách. Vyskytuje se téměř po celém území, ale není hojný.

Význam: Je oblíbenou sportovní rybou. Maso je průměrné kvality.

Another species that is indigenous to the Czech Republic, it is used as a bait fish. The meat is of average quality.

Erneut eine endemische Fischart. Wird als Köder verwendet. Das Fleisch hat durchschnittliche Qualität.

Jelec tloušť (*Leuciscus cephalus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Jelec je v ČR původním druhem.

Popis: Tělo je válcovité, hlava nízká, široká a poměrně velká.

Výskyt: Opět hejnová ryba vyskytující se v tekoucích vodách od dolní části pstruhového pásma až do proudivých úseků pásma cejnového. Vyžaduje členité dno a břehy.

Význam: Je oblíbenou sportovní rybou, i když kvalita jeho masa není příliš vysoká.

The European chub is an indigenous species that lives in schools and is very popular among anglers.

Der Döbel gehört zu unseren heimischen Arten. Er lebt in Schwärmen und ist bei Sportfischern sehr beliebt.

Kapr obecný (*Cyprinus carpio*), divoká forma – **ohrožený druh**

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původním areálem je oblast východní Evropy a Asie až po úmoří Tichého oceánu a Japonska. Na základě původu existují čtyři poddruhy.

Popis: Kapr má robustní, ze stran stlačené tělo a v břišní a hřbetní partii je vyklenuté.

Výskyt: Má rád mírně tekoucí a stojaté vody s vysokou úživností, dostatkem světla a měkkým dnem zarostlým vegetací. Díky vysazování je kapr rozšířen ve všech typech stojatých vod i ve větších tocích.

Význam: Kapr je nejvýznamnější rybou našeho i evropského rybníkářství. Je velmi ceněnou sportovní rybou. Maso je velmi kvalitní, chutné a tučnější.

The original home to wild carp is the region from Eastern Europe and Asia all the way to the Pacific Ocean and Japan. This is one of the most important fishes in the Czech Republic both economically and among anglers.

Die ursprüngliche Heimat des wilden Karpfens erstreckt sich von Osteuropa und Ostasien bis zum Einzugsgebiet des Pazifiks und Japan. Gehört aus wirtschaftlicher Sicht zu unseren bedeutendsten und bei Anglern beliebtesten Fischarten.

Karas obecný (*Carassius carassius*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: V ČR je původním druhem.

Popis: Karas má vysoké, krátké a zavalité tělo.

Výskyt: Vyskytuje se především v zarostlých a zabahněných stojatých vodách, v tůních a rybnících. Žije skrytě a netvoří hejna. V dnešní době není hojným druhem.

Význam: Hospodářský význam je malý. Používá se jako nástražní rybka a má chutné maso.

The Crucian carp is native to the Czech Republic. Its numbers are not very high, and its economic importance is relatively low.

Die Karausche ist eine endemische Fischart. Kommt nicht sehr häufig vor und die wirtschaftliche Bedeutung ist relativ gering.

Karas stříbřitý (*Carassius auratus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Jde o nepůvodní druh, který se k nám rozšířil v 70. letech 19. století z Maďarska.

Popis: Je podobný karasu obecnému.

Výskyt: Nároky jsou opět velice podobné jako u karase obecného, je velmi odolný a přizpůsobivý. Najdeme ho v tekoucích i stojatých vodách.

Význam: Z hospodářského hlediska je nežádoucí, jelikož je potravním konkurentem kapra. Dokáže přežít i ve vodách s nízkým obsahem kyslíku.

This species was introduced to the Czech Republic from Hungary in around the 1870s. As it competes with the common carp for food, for economic reasons it is considered undesirable.

Diese aus Ungarn stammende Fischart wurde um die 70er Jahre des 19. Jahrhunderts in Tschechien ausgesetzt. Sie ist für den Karpfen eine Nahrungskonkurrenz und ist deshalb aus wirtschaftlichen Gründen unerwünscht.

Lín obecný (*Tinca tinca*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Jde o původní druh vyskytující se na celém území ČR.

Popis: Lín má krátké a poměrně zavalité tělo.

Výskyt: Najdeme ho ve stojatých, mírně tekoucích vodách, ve starých ramenech, bahništích tůních a zátokách zarostlých vodní vegetací. Obývá také údolní nádrže a bývá hojně chován v rybnících jako jedna z nejdůležitějších vedlejších ryb.

Význam: Je cennou hospodářskou i sportovní rybou. Kvůli kvalitě masa bývá nazýván „rybníčním pstruhem“. Žádaný hlavně v zahraniční (export).

The tench is indigenous to the Czech Republic. Due to the high quality of its meat, it is often called a “pond trout” and is a valuable fish economically and among anglers.

Die Schleie ist eine heimische Fischart. Dank ihrer Fleischqualität wird sie oft als „Teichforelle“ bezeichnet und ist eine für Angler und die Wirtschaft wertvolle Fischart.

Ostroretka stěhovavá (*Chondrostoma nasus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je štíhlé, protáhlé a kryté většími šupinami.

Výskyt: Ostroretky žijí v početných hejnech obvykle v lipanovém a parmovém pásnu, kde se střídají místa s hlubší vodou (tůně) a peřejnaté části toku s proudivou vodou.

Význam: Její hospodářský význam spočívá ve zhodnocení produkce řas, sinic a rozsivek. Její maso je průměrné kvality.

Another indigenous species is the common nase. Its economic importance rests in its ability to exploit algae, cyanobacteria and diatom production.

Eine weitere endemische Fischart ist die Nase. Ihre wirtschaftliche Bedeutung besteht in der Verwertung von Algen, Blaualgen und Kieselalgen.

Ouklej obecná (*Alburnus alburnus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo má štíhlý, protáhlý tvar, ze strany je silně zploštělé s téměř rovnou hřbetní linií.

Výskyt: Ouklej je ostražitá ryba žijící v hejnech v pomaleji proudících hlubších místech středního a dolního toku větších řek, ale i v údolních nádržích.

Význam: Je potravní složkou dravých ryb a má poměrně chutné a jemné maso. Občas je využívána jako nástražní ryba.

Zajímavost: Ze šupin se v minulosti získával přípravek (esence) na výrobu umělých perel.

Originally from the Czech Republic, the common bleak lives in schools of fish. A source of food for predatory fish, bleak scales were once used to obtain the material to produce artificial pearls.

Der Ukelei ist eine endemische in Schwärmen lebende Fischart. Er ist Nahrungsmittel für Raubfische und aus seinen Schuppen wurden ehemals künstliche Perlen hergestellt.

Ouklejka pruhovaná (*Alburnoides bipunctatus*) - **silně ohrožený druh**

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je podobné oukleji obecné, jen je nepatrně vyšší.

Výskyt: Tato sladkovodní nedravá ryba obývá především mělké proudivé místa nížinných a podhorských toků s kamenitým dnem, ale najdeme ji i ve stojatých vodách. Zdržuje se v hejnech u hladiny. Je rybou s vysokým nárokem na obsah kyslíku a čistotu vody.

Význam: Nemá hospodářský význam a patří mezi zvláště chráněné druhy. Její maso není příliš kvalitní.

An indigenous fish, the sperlin is now a critically endangered species. It is of low economic importance.

Der Schneider gehört zu endemischen und zurzeit auch stark bedrohten Fischarten. Seine wirtschaftliche Bedeutung ist gering.

Parma obecná (*Barbus barbus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Parma má tělo válcovité a protáhlé, na břišní linii zploštělé. Ústa mají 4 vousky. Její velikost může být až 80 cm a hmotnost přes 5 kg.

Výskyt: Parma obývá podhorské a nížinné toky s proudivou, dobře prokysličenou vodou. Nemá ráda bahnitá dna, a proto ji jen výjimečně najdeme v údolních nádržích.

Význam: Je oblíbenou sportovní rybou. Maso má průměrnou kvalitu.

Zajímavost: Její jikry a mlíčí jsou jedovaté, především v době tření, a to díky jedu cyprinidinu. Samice rostou výrazně rychleji.

The barbel is an indigenous Czech fish and popular among anglers. Barbel roe and milt are both toxic due to the presence of a cyprinid poison.

Die Barbe ist eine endemische Fischart und ist sehr beliebt bei Sportanglern. Ihr Rogen und Milch sind giftig, da sie Cyprinidin beinhalten.

Perlín ostrobřichý (*Scardinius erythrophthalmus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je vysoké a ze stran zploštělé.

Výskyt: Tato nedravá sladkovodní ryba se nachází v pomalu tekoucích či stojatých vodách s porosty měkkých vodních rostlin (tůň, slepá ramena, údolní nádrže). Soustředí se v menších hejnech.

Význam: Rybáři ji používají jako nástražní rybku. Maso je průměrné kvality.

The rudd is another representative of Czech indigenous species. Used by anglers as bait fish; the meat is of average quality.

Ein weiterer Vertreter unserer heimischen Fischarten ist die Rotfeder. Angler verwenden sie als Köder. Ihr Fleisch hat durchschnittliche Qualität.

Plotice obecná (*Rutilus rutilus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je protáhlé, zploštělé, se středně vyklenutým hřbetem.

Výskyt: Plotice je jedním z nejpočetnějších a nejrozšířenějších druhů v ČR. Setkáme se s ní téměř ve všech typech vod kromě horských potoků ve výšce nad 800 m n. m. a přirozených jezer.

Význam: Je poměrně oblíbenou sportovní rybou a její maso je chutné.

The common roach is classified as a species native to the Czech Republic. This is a popular fish among sports fishermen and features tasty meat.

Das Rotaugen ist eine endemische Fischart. Es ist eine beliebte Fischart bei Sportanglern und hat schmackhaftes Fleisch.

Podoustev říční (*Vimba vimba*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je protáhlé a mírně stlačené.

Výskyt: Vyskytuje se v průtočných nádržích a hlubších místech řek se silnou proudící vodou. I když jde o rybu cejnového pásma, najdeme ji také v horních partiích pásma parmového.

Význam: Má tučné bílé maso dobrých kvalit.

The vimba is another indigenous species. The meat is of high quality and relatively oily.

Eine weitere endemische Fischart ist die Zährte. Ihr Fleisch ist hochwertig und hat relativ hohen Fettgehalt.

Střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) - ohrožený druh

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je protáhlé a vřetenovitého tvaru. Průměrná velikost střevle se pohybuje okolo 10 cm.

Výskyt: Nachází se v podhorských a horských potocích a řekách s dostatkem kyslíku a čistou vodou. Zřídka se vyskytuje také v čistých jezerech. Vlivem znečištění a úprav toků z mnoha míst vymizela a nyní se objevuje jen pomístně.

Význam: Je indikátorem kvality vody a důležitým článkem potravního řetězce.

The common minnow is an indigenous and endangered species in the Czech Republic. Considered a water quality indicator, it is an important part of the food chain.

Die Elritze gehört zu unseren heimischen und bedrohten Fischarten. Sie ist Indikator der Wassergüte und wichtiger Bestandteil der Nahrungskette.

Střevlička východní (*Pseudorasbora parva*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Pochází z Maďarska a na naše území byla přivezena v 80. letech 20. století.

Popis: Tělo je protáhlé a dorůstá jen do velikosti 8 - 11 cm.

Výskyt: Unášejí najedem veslepychramech řek či v uzavřených nádržích na celém území. Není příliš náročná na kvalitu vody a obsah kyslíku.

Význam: Je nežádoucí, neboť velmi často potravně konkuruje hospodářsky významným rybám. Používá se jako nástražní rybka pro lov dravých ryb.

The stone moroko was brought to the Czech Republic in the 1980s. It is used as bait fish and competes for food with economically important fish.

Der Blaubandbärbling wurde in den 80er Jahren des 20. Jahrhunderts bei uns ausgesetzt. Er wird als Köder genutzt und ist Nahrungskonkurrenz wirtschaftlich bedeutender Fischarten.

Tolstolobec pestrý (*Aristichthys nobilis*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Jeho domovinou je střední a jižní Čína. Do ČR byl introdukován v roce 1964.

Popis: Tolstolobec má robustní tělo ze stran zploštělé, vyklenuté ve hřbetní i břišní části.

Výskyt: Vyhovují mu především teplé stojaté i tekoucí vody. Využívá volný vodní sloupec a dobře snáší zákal vody. Díky vysazování obývá řeky, rybníky, nádrže i vodojemy zásobované oteplenou vodou.

Význam: Je cennou, rychle rostoucí rybou s jemným masem a vysokým obsahem tuku.

The bighead carp was introduced to the country from its home in central and southern China in 1964. This is a fast growing fish which prefers warmer water.

Der Marmorkarpfen stammt aus Mittel- und Süchina, von wo er im Jahr 1964 importiert wurde. Er gehört unter schnell heranwachsende Fische und bevorzugt wärmeres Wasser.

Tolstolobik bílý (*Hypophthalmichthys molitrix*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

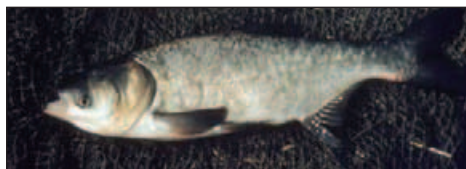
Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Jeho původní areál rozšíření je Čína a povodí řeky Amuru na území Ruska. K nám byl dovezen roku 1965.

Popis: Tělo je protáhlé, robustní a mírně zploštělé.

Výskyt: Vyhledává stojaté vody nebo mírně proudící s teplejší vodou (rybníky, údolní nádrže, říční ramena). Dobře snáší horší kvalitu vody.

Význam: Je rybou s hospodářským významem. Jeho maso je chutné a poměrně tučné (vhodné k uzení).

The silver carp is native to China and the Amur basin in Russia. Brought to the Czech Republic in 1965, it is economically important and tolerates poor quality water well.

Der Silberkarpfen stammt aus China vom Amur Einzugsgebiet in Russland. Nach Tschechien wurde er 1965 gebracht. Er hat eine hohe wirtschaftliche Bedeutung und verträgt auch schlechtere Wassergüte.

Slunka obecná (*Leucaspis delineatus*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Kaprovití (*Cyprinidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je štíhlé, protáhlé a ze stran zploštělé. Její velikost je pouhých 7 – 9 cm.

Výskyt: Najdeme ji ve stojatých a mírně tekoucích vodách, povodňových tůňkách, říčních ramenech a údolních nádržích. Je odolná vůči malému množství kyslíku.

Význam: Nemá hospodářský význam a využívá se jako nástražní ryбка.

Native to the Czech Republic, the moderlieschen is not economically important. Anglers use it as bait fish.

Das Moderlieschen ist eine endemische Fischart ohne wirtschaftliche Bedeutung. Angler nutzen es als Köder.

Mřenka mramorovaná (*Barbatula barbatula*)

Řád: Máloostní (*Cypriniformes*)

Čeleď: Mřenkovití (*Balitoridae*)

Původ: Mřenka je původním druhem v ČR.

Popis: Její tělo je drobné a válcovité. Na ústech má 6 vousků. Na bocích vidíme černohnědé mramorování. Je poměrně malá, max. 13 – 16 cm.

Výskyt: Mřenka obývá pstruhová, lipanová a parmová pásma potoků a říček s čistou vodou a nízkým vodním sloupcem.

Význam: Nemá hospodářský význam i přes její chutné maso.

Kvůli stále se snižujícím stavům tohoto druhu je celoročně hájena.

The stone loach is a species indigenous to the Czech Republic. Due to its continuously dwindling numbers, it is protected year round and therefore is not of economic importance

Die Bachschmerle gehört zu den endemischen Fischarten. Sie ist ganzjährig geschützt, da ihre Population ständig abnimmt und hat daher auch keine wirtschaftliche Bedeutung.

Sumec velký (*Silurus glanis*)

Řád: Sumci (*Siluriformes*)

Čeleď: Sumcovití (*Siluridae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je protáhlé, v zadní části ze stran zploštělé, hlava široká a shora zploštělá. Má 6 vousků - dva dlouhé na horní čelisti a ostatní na dolní čelisti. V našich podmínkách může mít délku až 2,5 m a hmotnost 100 kg.

Výskyt: Jde o rybu teplomilnou, která si vybírá vody s členitým dnem a dostatečným množstvím úkrytů. V ČR se se sumcem setkáme v dolních a středních tocích a díky vysazování také v údolních nádržích a rybnících.

Význam: Chová se jako doplňkový druh a je velice oblíbenou sportovní rybou. Jeho maso obsahuje hodně tuku a je velice chutné v uzené úpravě.

Zajímavost: U sumců se někdy vyskytuje albinismus a v zimě upadá do spánku.

Another fish native to the Czech Republic that is very popular among anglers is the wels catfish. It can reach lengths of up to 2.5 metres and weigh up to 100 kilograms. Albinism can appear among catfish.

Der Flusswels ist ebenfalls eine heimische Fischart, sehr beliebt bei Sportfischern. Er kann bis zu 2,5 m Länge heranwachsen und 100 kg wiegen. Bei Welsen kann Albinismus auftreten.

Sumeček americký (*Ictalurus nebulosus*)

Řád: Sumci (*Siluriformes*)

Čeleď: Sumečkovití (*Ictaluridae*)

Původ: Pochází ze severní Ameriky a k nám byl dovezen pravděpodobně v roce 1890.

Popis: Jeho tělo je válcovité a v ocasní části ze stran zploštělé. Hlava je velká a má 8 vousků.

Výskyt: V ČR se vyskytuje v nejteplejších oblastech a dává přednost stojatým prohrátým vodám s bahnitým dnem a vodními porosty.

Význam: Jeho maso má vysoký obsah tuku a je velice chutné a kvalitní.

The brown bullhead was introduced to the Czech Republic from North America in around 1890. It is an oily fish with excellent quality, tasty meat.

Der Katzenwels wurde aus Nordamerika um 1890 importiert. Er hat hochwertiges und sehr schmackhaftes Fleisch mit hohem Fettgehalt.

Úhoř říční (*Anguilla anguilla*)

Řád: Holobřiši (*Anguilliformes*)

Čeleď: Úhořovití (*Anguillidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Úhoř je ryba hadovitého těla se souvislým ploutevním lemem. Hlava je poměrně malá a zašpičatělá. Velikost samce bývá do 50 cm, samice 150 cm a hmotnost 6 kg.

Výskyt: Žije v řekách, potocích, rybnících a údolních nádržích. Najdeme ho na celém území ČR, ale výskyt závisí na umělém vysazování montě.

Význam: Jde o velmi ceněnou rybu. Jeho maso je velice chutné s vysokým obsahem tuku.

Zajímavost: Krevní sérum úhoře obsahuje látku, která se složením podobá zmijímu jedu, a proto se používá k výrobě séra proti zmijímu uštknutí.

The European eel is one of the only indigenous species with a snake-like body. This is a highly valued fish. As its blood serum contains a substance similar to viper venom, it is used to produce antivenom.

Der Flusssaal ist die einzige endemische Art mit schlangenartigem Körper. Er ist ein hoch geschätzter Fisch. Sein Blutserum beinhaltet einen dem Kreuzottergift ähnlichen Stoff. Es wird daher zur Herstellung des Serums gegen Kreuzotterbisse verwendet.

Mník jednovousý (*Lota lota*) - ohrožený druh

Řád: Hrdloploutví (*Gadiformes*)

Čeleď: Treskovití (*Gadidae*)

Původ: Původní druh na území ČR.

Popis: Tělo je protáhlé, válcovité a v zadní části zploštělé, s mramorováním.

Výskyt: Tato sladkovodní ryba se vyskytuje v pásmech od pramenů až po dolní úseky velkých řek s dostatečným obsahem kyslíku a množstvím úkrytů.

Význam: Je oblíbenou sportovní rybou, maso je chutné bez kostic. Delikatesou jsou pečená játra.

Zajímavost: Játra tvoří až 14 % hmotnosti jeho těla. Tuk z jater se dříve používal jako lék proti očním neduhům. Dnes je zařazen mezi zvláště chráněné druhy.

The burbot is an indigenous endangered species. Its liver accounts for up to 14% of its body weight and is considered a delicacy.

Die Aalrutte ist ebenso eine endemische aber auch bedrohte Fischart. Seine Leber bildet bis zu 14% seines Gesamtgewichts und ist eine Delikatesse.

Candát obecný (*Sander lucioperca*)

Řád: Ostnoploutví (*Perciformes*)

Čeleď: Okounovití (*Percidae*)

Původ: V ČR je původním druhem.

Popis: Jeho tělo je robustní, protáhlé a z boků zploštělé.

Výskyt: Osidluje střední a dolní úseky řek i stojaté vody. Je náročný na čistotu vody a obsah kyslíku.

Význam: Je hospodářsky i sportovně významnou rybou. Významně se uplatňuje při regulaci plevelných ryb. Mezi labužníky je oblíben pro vysokou kvalitu masa téměř bez kostí.

The zander is a very popular indigenous fish. It is used to regulate rough fish, and its meat is of excellent quality and practically boneless.

Eine sehr beliebte endemische Fischart ist der Zander. Er wird gerne für die Regulierung unerwünschter Fischarten genutzt und sein Fleisch ist hochwertig und fast Grätenlos.

Ježdík obecný (*Gymnocephalus cernuus*)

Řád: Ostnoploutví (*Perciformes*)

Čeleď: Okounovití (*Percidae*)

Původ: Je původním druhem v ČR.

Popis: Tělo má protáhlý a ze stran zploštělý tvar. Hřbetní ploutev je vyztužena tvrdými paprsky.

Výskyt: Žije při dně dolních toků řek i ve stojatých vodách s písčitým nebo písčitohlinitým dnem.

Význam: U nás je spíše nežádoucí rybou i přesto, že má velice chutné maso a v cizině bývá delikatesou.

The home of the ruffe is the Czech Republic. Considered a delicacy in other countries, in the Czech Republic it is considered undesirable.

Heimat des Kaulbarsches ist Tschechien. Im Ausland gilt er als Delikatesse, bei uns ist er unerwünscht.

Okoun říční (*Perca fluviatilis*)

Řád: Ostnoploutví (*Perciformes*)

Čeleď: Okounovití (*Percidae*)

Původ: Je původním druhem a jedním z nejrozšířenějších druhů v ČR.

Popis: Jeho tělo je vysoké, zploštělé a ve hřbetní partii vyklenuté. Na bocích má 6 – 10 příčných tmavých pruhů.

Výskyt: Vyhledává tekoucí i stojaté vody, říční ramena, tůně, rybníky a nádrže zarostlé rostlinstvem.

Význam: I přesto, že je označován za plevelnou rybu, považuje se za hospodářsky i sportovně významný druh.

Native to the Czech Republic, the European perch is important economically and among anglers. It is often designated as a rough fish.

Der Flussbarsch ist eine endemische Fischart und ist für Wirtschaft und Sportangeln bedeutsam. Oft wird er als unerwünschte Fischart bezeichnet.

Slunečnice pestrá (*Lepomis gibbosus*)

Řád: Ostnoploutví (*Perciformes*)

Čeleď: Okounkovití (*Centrarchidae*)

Původ: Pochází ze Severní Ameriky. Do našich vod se dostala kolem roku 1930.

Popis: Má krátké, vysoké a zploštělé tělo. Na těle má zelené, oranžové nebo červené skvrny a svislé tmavé pruhy. V našich podmínkách měří až 16 cm a váží do 0,1 kg.

Výskyt: Žije v pomalu tekoucích průzračných vodách s dostatkem ponořené vegetace.

Význam: I přesto, že její maso je velice chutné, je málo žádanou rybou.

The pumpkinseed sunfish was introduced to the Czech Republic from North America in around 1930. In this country it is considered undesirable.

Der Sonnenbarsch kommt aus Nordamerika und wurde um 1930 importiert. In unseren Bedingungen ist er eher unerwünscht.

Vranka obecná (*Cottus gobio*) - **ohrožený druh**

Řád: Ropušnicotvaří (*Scorpaeniformes*)

Čeleď: Vrankovití (*Cottidae*)

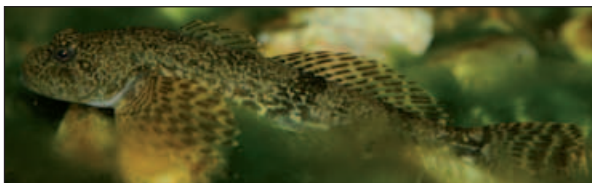
Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Tělo je protáhlé a vřetenovité. Měří max. 15 cm o hmotnosti do 30 g.

Výskyt: Najdeme ji v horských a podhorských tocích. Preferuje mělčí úseky s čelnitým a kamenitým dnem.

Je považována za bioindikátora signalizujícího znečištění vody. Pohybuje se jen krátkými poskoky.

Význam: Tato malá rybka je v ČR zařazena v Červeném seznamu mezi chráněné druhy. Vzhledem k nízké početnosti nemá hospodářský význam.

Another indigenous, but also endangered species is the European bullhead. It hops in order to move and is an indicator of water quality.

Die Mühlkoppe ist eine endemische und hoch bedrohte Fischart. Sie bewegt sich sprungartig fort und ist Indikator der Wassergüte.

Mihule potoční (*Lampetra planeri*) – **kriticky ohrožený druh**

Řád: Mihulotvaří (*Petromyzontiformes*)

Čeleď: Mihulovití (*Petromyzontidae*)

Původ: Původní druh v ČR.

Popis: Mihule je neparazitický sladkovodní druh. Dorůstá délky max. 20 cm.

Výskyt: Osidluje říčky pstruhového a lipanového pásma s čistou vodou a písčítým či šterkovitým dnem.

Význam: Tento druh není hojný a patří mezi zákonem chráněné organismy.

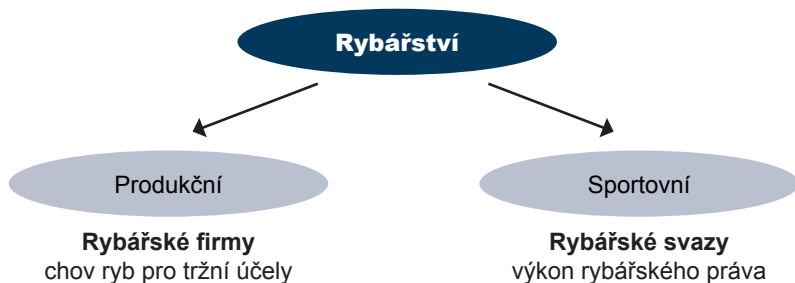
The European brook lamprey is an indigenous, non-parasitic and critically endangered species.

Das Bachneunauge ist eine endemische nicht parasitische und kritisch bedrohte Fischart.

Rozdělení rybářství v Plzeňském kraji

Rybářství v Plzeňském kraji lze rozdělit do dvou hlavních skupin: produkční rybářství a sportovní rybolov.

Na sportovní rybolov, opomeneme-li soukromé rybářské revíry, se zaměřují rybářské svazy. Konkrétně v Plzeňském kraji je to Český rybářský svaz - Západočeský územní svaz Plzeň (Zpč. ÚS Plzeň). Zpč. ÚS Plzeň je uživatelem téměř všech rybářských revírů v kraji a je mu proto také svěřeno rybářské právo. Rybářským právem se myslí činnost v rybářském revíru povolená fyzické nebo právnické osobě orgánem státní správy rybářství. Územní svaz se dále dělí na MO, které zajišťují plánování chovu, ochranu, lov a přisvojování ryb, popřípadě vodních organismů a také užívání pobřežních pozemků v nezbytném rozsahu.

Produkční činností se zabývají převážně firmy, které chovají ryby pro tržní účely, včetně zajišťování rybích násad pro rybářské revíry. Mezi nejvýznamnější subjekty, které se rybářstvím na území Plzeňského kraje zabývají, patří: Klatovské rybářství, Správa veřejného statku města Plzně (SVSMP), České rybářství a Český rybářský svaz - Zpč. ÚS Plzeň.

Fishing in the Pilsen Region can be divided into two main groups – production fishing and sports fishing (angling).

Anglers unions are concerned with sports fishing – in the Pilsen Region this is the Czech Anglers Union – West Bohemian Regional Board Pilsen. The West Bohemian Regional Board uses nearly all fishing grounds in the region. The board is further divided into local organisations that secure fishing and safeguard the management and protection of fish and aquatic life. Production is carried out by companies that breed fish for market purposes and secure fry stocks for fishing grounds. The most important organisations that are involved in fishing in the Pilsen Region include: Klatovské rybářství (Klatovy Fishery), Public Space Management Authority of the City of Pilsen, České rybářství (Czech Fishery) and the Czech Anglers Union – West Bohemian Regional Board Pilsen.

Die Fischerei im Bezirk Pilsen kann in zwei Hauptbereiche unterteilt werden – die Fischproduktion und die Angelsportfischerei.

Mit der Angelsportfischerei befassen sich Fischereivereine; im Bezirk Pilsen der Tschechische Fischereiverein – Westböhmischer Verein Pilsen. Der Westböhmischer Verein ist der Nutznießer fast aller Angelreviere im Bezirk. Der Verein teilt sich weiter in örtliche Organisationen auf, die Zucht, Schutz und Angelfischerei von Fischen oder Wasserlebewesen gewährleisten. Mit der Fischproduktion befassen sich Unternehmen, die Fische zwecks Vermarktung züchten und den Fischbesatz der Angelreviere besorgen. Zu den bedeutendsten Fischereiunternehmen im Bezirk Pilsen gehören: Fischerei Klatovy, Öffentliche Vermögensverwaltung der Stadt Pilsen, Tschechische Fischerei und der Tschechische Fischereiverein – Westböhmischer Verein Pilsen.

České rybářství s.r.o.

Společnost České rybářství s.r.o., založená v roce 1993, se stala nástupcem organizace státního rybářství Mariánské Lázně. Hospodaří celkem na 341 rybnících o výměře 1 652 ha. V roce 2003 společnost vstoupila do skupiny firem Rybářství Třeboň a.s. Prodej živých ryb provozují prostřednictvím firmy FISH MARKET a.s., která je v ČR jedinou uznanou organizací zabývající se prodejem živých sladkovodních ryb.

Hlavním cílem společnosti je chov a prodej sladkovodních ryb. Celková roční produkce se zaměřuje především na kapra, v menší míře také na ostatní druhy sladkovodních ryb, vč. sivena, pstruha a tilapie nilské. Společnost vlastní modernizovanou rybí líheň, kde využívají oteplené vody z elektrárny. Současně celého areálu jsou rovněž rybochovná zařízení na oteplených vodách. Toto prostředí je vhodné k produkci sumce, tilapie nilské a okrajově také k chovu okrasných druhů ryb. V menší míře se společnost věnuje lovu ryb na udici a sportovnímu rybolovu na mimopstruhových rybářských revírech. Na území

Plzeňského kraje má společnost pouze jedno středisko - v Plané u Tachova. Rybářský revír vlastní pouze jeden, a to Hamerský potok 2, kde rybářské právo vykonává ČRS – Zpč. ÚS Plzeň.

České rybářství was established in 1993 and farms 341 ponds with a total area of 1,652 hectares. It works closely with FISH MARKET a.s., the only organisation recognised in the Czech Republic that sells live freshwater fish.

Its main focus is freshwater fish farming and sales (mainly carp, trout and Nile perch). The company owns a modern fish hatchery and warm water fish production equipment. The company has just one centre in Pilsen Region – in Planá (Tachov District).

Die Gesellschaft Tschechische Fischerei GmbH wurde im Jahr 1993 gegründet. Sie bewirtschaftet 341 Teiche mit einer Gesamtfläche von 1.652 ha. Sie arbeitet mit der Firma FISH MARKET AG zusammen, die die einzige in Tschechien anerkannte Organisation ist, die sich mit dem Verkauf von lebenden Süßwasserfischen befasst.

Zu ihren Hauptgeschäftsbereichen gehören die Fischzucht und der Verkauf von Süßwasserfischen (hauptsächlich Karpfen, Bachsaiblinge, Forellen und Buntbarsche). Die Gesellschaft besitzt eine moderne Brutstätte und Anlagen zur Warmwasserfischzucht. Diese Gesellschaft hat auf dem Gebiet des Bezirks Pilsen nur einen Betrieb - in Planá bei Tachov.

Klatovské rybářství s.r.o.

Akciová společnost Klatovské rybářství vznikla roku 1994 po zprivatizování formou kuponové privatizace. Hlavním zaměřením je chov ryb. Společnost hospodaří zhruba na 2 000 ha s celkovou roční produkcí cca 1 000 tun ryb. Velikost rybníků se pohybuje od 0,5 do 100 ha. S touto výměrou se řadí na 3. místo nejvýznamnějších rybářských podniků v ČR. Chov se zaměřuje na kapra (800 t), lososovité ryby (pstruh duhový a siven americký 150 – 200 t) a zbytek připadá na vedlejší druhy ryb, tj. ryby býložravé (amur, tolstolobik), ryby dravé (štika, sumec, candát, okoun, lín, síh a ostatní).

Akciová společnost vlastní různá rybochovná zařízení. Věnuje se extenzivnímu chovu a ryby přikrmuje pouze obilím, zooplanktonem a fytoplanktonem. V roce 2010 došlo k rozdělení společnosti na 3 subjekty: Klatovské rybářství a.s., Klatovské rybářství – správa a.s., Zpracovna ryb Klatovy.

Provozují 5 rybích líhní. Chovají si vlastní generační ryby a chov probíhá od váčkového plůdku až po následný odchov ryb do tržní velikosti. Zabývají se také šlechtitelskou a plemenářskou činností.

Mezi jejich další činnost patří zpracování ryb. Jsou schopni dodávat na trh velký sortiment výrobků a vyvážet je do všech států Evropské unie. Hlavním produktem jsou sladkovodní ryby čerstvé (chlazené), zmrazené nebo uzené.

Mezi další doplňkové činnosti v oboru rybářství patří:

- rybářské práce a poradenství včetně výlovu rybníků,
- výpočet krmných dávek dle zarybňovacích plánů,
- přeprava všech druhů a kategorií ryb, a výrobků z ryb.

Klatovské rybářství a.s. was established in 1994 and its main focus is fish farming and production of fish fry stocks. The organisation farms 411 ponds with an area of roughly 2,000 hectares. Farming is focused on carp, trout and other species – grass carp, silver carp, pike, catfish, tench and whitefish. With its own fish production equipment and two hatcheries, it is the third largest company in the Czech fishing industry. It is also involved in cultivation and breeding. Other operations include fish processing, including exports to countries in the European Union.

Die Fischerei Klatovy AG wurde im Jahr 1994 gegründet. Zu ihren Hauptgeschäftsbereichen gehören die Fischproduktion und Fischbrut. Die Gesellschaft bewirtschaftet 411 Teiche mit einer Gesamtfläche von rund 2.000 ha. Die Fischzucht konzentriert sich hauptsächlich auf Karpfen und weitere Fischarten – Graskarpfen, Silberkarpfen, Hechte, Welse, Schleien oder Maränen. Sie besitzt Fischteiche, zwei Fischbrutstätten und ist an 3. Position unter den bedeutendsten Fischereiunternehmen in Tschechien. Sie befasst sich ebenfalls mit Veredlung und Züchten. Sie verarbeitet und exportiert Fische in die Europäische Union.

SVSMP – Správa veřejného statku města Plzně

Správa veřejného statku města Plzně patří mezi příspěvkové organizace. Účelem jejího zřízení byla správa majetku ve vlastnictví města Plzně. Předmět činnosti lze rozdělit na hlavní a doplňkovou činnost.

Za hlavní činnost se považuje:

- správa a provozování svěřeného majetku,
- lesnictví, myslivost, péče o lesy a majetek v lesním hospodářství,
- rybářství, péče o rybníky a majetek v rybníčním hospodářství,
- zajištění činnosti správce drobných vodních toků.

V oddělení rybářství se organizace zaměřuje právě na hospodaření, chov ryb, a v souvislosti s rekreací také na kvalitu vody a vodního prostředí.

The Public Space Management Authority of the City of Pilsen is a publicly-funded organisation that was set up to manage property owned by the City of Pilsen. Its primary activities include fishing, maintaining ponds and fish farm property, and fish breeding. The organisation is also concerned with the quality of the water and aquatic environments.

Die Öffentliche Vermögensverwaltung der Stadt Pilsen ist ein Zuschussbetrieb. Zweck dieser Organisation ist die Verwaltung des Vermögens der Stadt Pilsen. Zu den Haupttätigkeitsbereichen gehören unter anderem die Fischerei, Teichwirtschaft und Fischzucht. Sie befasst sich ebenfalls mit der Wassergüte und dem Wasserhabitat allgemein.

Český rybářský svaz – Západočeský územní svaz Plzeň

Český rybářský svaz, označován jako občanské sdružení, má několik poslání.

Jeho úkolem je vykonávat rybářské právo ve smyslu zákona o rybářství, provozovat akvakulturu, chovat, chránit a lovit ryby i vodní organizmy a ochraňovat jejich život a životní prostředí. Současně poskytují metodickou pomoc a služby pro organizační jednotky svazu a jeho členy. Nakupují a distribuují rybí násady pro další produkci a pro zarybňování rybářských revírů.

Snaží se také o výchovu mimoškolních dětí a mládeže v oboru rybářství a rybářském sportu. Zavádějí kroužky, kde děti učí chránit přírodu a životní prostředí. Do činnosti svazu často zapojují osoby se zdravotním postižením. Rozvíjí a popularizují rybářský sport a organizují rybářské soutěže na všech úrovních.

Velice důležitá je také spolupráce s českými i zahraničními orgány, organizacemi a institucemi, jejichž činnost se týká rybářství. Svaz a jeho organizační jednotky mohou též provádět obchodní činnost v souladu s právními předpisy.

The Czech Anglers Union is a civic association with several missions. The organisation enforces fishing laws, operates aquaculture facilities, and breeds, protects and hunts fish and aquatic species. It purchases and distributes fish fry stocks for further production and populating fishing grounds with fish. The union also strives to provide extracurricular education to children and youths in the field of fishing and angling, and also gets handicapped people involved in its activities.

Der Tschechische Fischereiverband ist ein eingetragener Verein, dessen Aufgabe das Ausüben des Angelfischereirechts, Betrieb von Aquakultur, Fischzucht und der Schutz von Fischen und Wasserlebewesen ist. Er kauft und distribuiert Fischbrut für die Fischproduktion und den Besatz von Angelrevieren. Er betreibt auch außerschulische Bildung von Kindern und Jugendlichen in den Bereichen Fischerei und Angelfischerei. An diesen Tätigkeiten beteiligen sich ebenfalls Behinderte.

Chov ryb na chovných rybnících a potocích

Chov ryb je jednou ze součástí akvakultury a lze jej definovat jako plánované a cílevědomé obhospodařování vodních ploch s cílem dosáhnout dlouhodobě stálých výnosů sladkovodních ryb, nebo-li rybí biomasy. Současný chov ryb se odehrává ve vysoce konkurenčních tržních podmínkách a náročném ekonomickém prostředí. Do chovu se navíc promítají hospodářské a jiné vlivy, což s sebou nese řadu problémů a komplikací.

Potřeba produkce sladkovodních ryb, zajišťována jejich chovem, se odvíjí ze dvou hlavních důvodů:

- 1) **Zajištění lidské spotřeby**
pro přímou spotřebu – konzumaci
pro nepřímou spotřebu – části populace je umožněna realizace lovu chovem vyprodukovaných ryb.
- 2) **Zajištění jejich reprodukce, odchovu a následného nekomerčního vyzarování do volných vod** – vypouštění existenčně neohrožených druhů jako záchranné chovatelské programy pro zachování některých ohrožených druhů ryb.

Na území Plzeňského kraje se chov ryb uskutečňuje ve vodním prostředí řek, rybníků, přehrad, ale i v jiných technických zařízeních. Západočeský územní svaz Plzeň každoročně zpracovává a vyhodnocuje hospodářské výsledky za celý Plzeňský kraj společně s menší částí Karlovarského kraje, na jehož území má některé vodní plochy v užívání. Chov ryb se uskutečňuje také v soukromém sektoru, ale jen v malé míře. Soukromí vlastníci se zaměřují spíše na sportovní rybolov a hospodaření jako takové není jejich hlavním předmětem zájmu.

Západočeský územní svaz čítá, na území Plzeňského kraje, 42 MO. Tyto MO se starají o přidělené vodní plochy a náležitě je obhospodařují. Vyprodukované ryby uvádějí na trh nebo je využívají na zarybňování rybářských revírů či pro vlastní potřebu jako generační materiál k umělému líhnutí. Celková obhospodařovaná plocha 400 chovných rybníků má katastrální výměru 545 ha a zatopená plocha 506 ha.

Podle hospodářského rozboru jsou výsledky hospodaření na chovných rybnících na dobré úrovni. Produkce ryb z 1 ha vodní plochy byla vypočítána na 677 kg. Tento výsledek je celkem uspokojivý a oproti roku 2009 byl zaznamenán mírný nárůst, a to o cca 16 kg ryb na 1 ha vodní plochy. U hlavních druhů ryb se nevyskytuje žádný větší problém a plnění zarybňovacích povinností lze považovat za zdařilé. Problémy přetrvávají již několikrát rok u pstruha obecného. Zajištění váčkového plůdku jako výchozího materiálu se daří. Horší situace nastává u následného odchovu, který je dosti problematický. Důvodem je nejen predační tlak rybožravých ptáků, vydry říční nebo norka amerického, ale také neustále se měnící podmínky ve vodním prostředí, změna fyzikálních a chemických vlastností. Problematické bývá také zlepšení kvality vody, které zapříčiňuje nedostatek nezbytných živin a rostlin.

Dlouhodobější problémy se vyskytují také u lipana podhorního. V posledních letech je stále složitější získávat dostatečné množství generačních ryb. Na počtu generačních ryb závisí množství váčkového plůdku. Pokud je nedostatek „generaček“, musí ČRS přistoupit na variantu dovozu váčkového plůdku z ji-

ných částí republiky. To bohužel znamená, že není možné zachovat genetický původ. Jedná se tak pouze o záchranu tohoto druhu, aby nedošlo k jeho úplnému vymizení. Svoji vinu na tom zde nesou z části kormoráni, kteří decimují lipany v oblastech CHRO, sloužící k odchovu těchto ryb.

Fish breeding can be defined as the planned, targeted management of waters with the aim of achieving long-term, stable freshwater fish yields. There are two reasons why freshwater fish need to be produced:

- 1) Provide for human consumption
- 2) Secure fish reproduction, breeding and subsequent non-commercial release into open waters

In the Pilsen Region, fish are bred in the aquatic environments of rivers, ponds, dams and other technical facilities. The West Bohemian Regional Board is comprised of 42 local organisations in the Pilsen Region that manage the waters assigned to them. Produced fish are brought to market or used to populate fishing grounds with fish. The total farmed area of 400 breeding ponds has an area of 545 hectares of registered land and 506 hectares of flooded land.

According to an economic analysis, the results of farming breeding ponds are positive. There are lingering problems with the common trout. The reason for this is pressure from fish-eating predator birds, otters and American minks as well as constantly changing conditions in the aquatic environment.

Problems of a more long-term nature are also present among graylings due to low broodstock numbers.

Each local organisation completes annual forms with farming results and sends these to the Pilsen Regional Authority. From there the forms are forwarded to the Ministry of Agriculture to process statistics.

Die Fischzucht kann als geplante und gezielte Bewirtschaftung von Wasserflächen mit dem Ziel, langfristig gleichbleibende Süßwasserfischerträge zu erreichen, definiert werden. Der Bedarf an Süßwasserfischen hat zwei Hauptgründe:

- 1) Deckung des menschlichen Verbrauchs
- 2) Sicherstellung der Fischreproduktion, Fischzucht und die folgende nicht kommerzielle Aussetzung in freie Gewässer

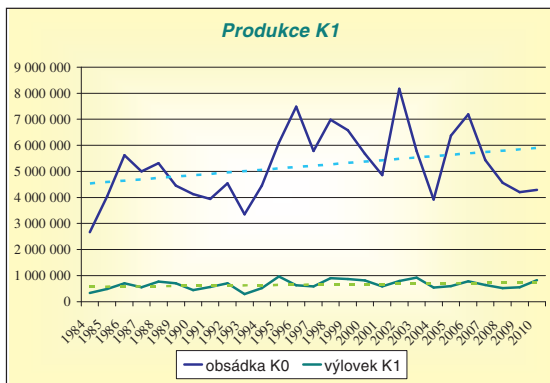
Auf dem Gebiet des Bezirks Pilsen wird Fischzucht im aquatischen Umfeld von Flüssen, Teichen, Stauseen und weiteren technischen Einrichtungen umgesetzt. Der Westböhmisches Verein hat auf dem Gebiet des Bezirks Pilsen 42 örtliche Vereine, die ihnen zugeteilte Wasserflächen bewirtschaften. Die produzierten Fische werden entweder vermarktet oder zum Besatz von Angelrevieren verwendet. Die bewirtschaftete Fläche der 400 Zuchtteiche beträgt 545 ha und die geflutete Fläche 506 ha.

Laut Ergebnissen der Wirtschaftsanalyse sind die Wirtschaftsergebnisse von Zuchtteichen auf einem guten Niveau. Probleme dauern bei der Bachforelle an. Grund ist der Raubdruck der fischfressenden Vögel, des Fischotters oder des Nerzes und ebenfalls die sich immerwährend ändernden Bedingungen des Wassermilieus.

Langzeitige Probleme verzeichnen wir auch bei der Arktischen Äsche, da nicht genügend Mutterfische vorhanden sind.

Jeder örtliche Verein muss alljährlich Formulare zu den Wirtschaftsergebnissen ausfüllen, die der Bezirksregierung überreicht werden. Von hier werden sie an das Landwirtschaftsministerium zur statistischen Auswertung weiter geleitet.

Na výlovcích z chovných rybníků se samozřejmě největší měrou podílí kapr. Potřebné množství kapra pro plzeňskou oblast zajišťuje líheň v Předenicích. Vývoj je sledován v jednotlivých věkových kategoriích a graficky zpracováván. Chov kapra je považován za záležitost velice citlivou a současně zásadní, proto bude i nadále podporován preferenčními příplatky.

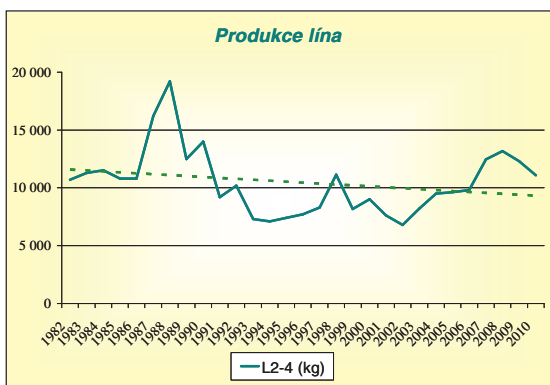

Carp account for most dragnet fishing. The necessary quantity is produced by the hatchery in Předence. Carp breeding can be considered fundamental and very important.

Der Karpfen trägt den Hauptanteil am Fischang. Die benötigte Menge wird von der Brutstätte Předence gesichert. Die Karpfenzucht hat eine grundlegende Bedeutung.

V produkci lína se v poslední době zaznamenává mírný nárůst. Z rybářského hlediska se jedná o oblíbenou rybu a ve volných vodách má nezastupitelné místo. Právě proto se mu věnuje náležitá pozornost. Obnovení stavu línů bylo provedeno na úkor chovu sumců.

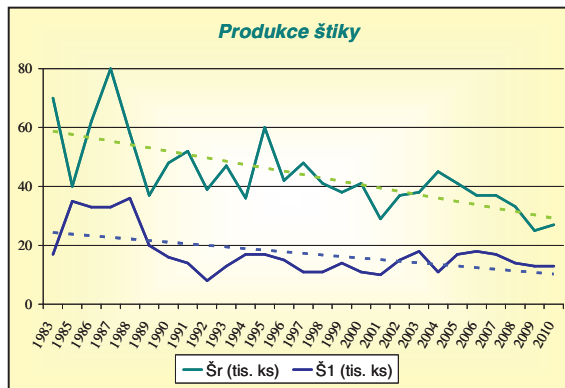

Tench production is slowly increasing. As it is a highly popular fish, it must be afforded plenty of attention.

Die Produktion der Schleie wächst langsam an. Sie ist eine durchaus beliebte Fischart, es ist daher notwendig der Schleie eine angemessene Beachtung zu widmen.

V chovu štik jsou zaznamenávány stále velké rezervy. Každý rok se vysadí přibližně 900 000 ks váčkového plůdku. Bohužel výsledky chovu nejsou uspokojivé, zvláště uvažíme-li množství vysazeného váčkového plůdku.

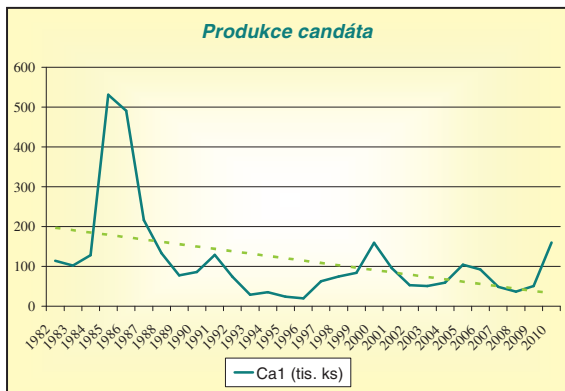

Pike breeding is at a poor level. Given the quantity of small fry released, the results of breeding are unsatisfactory.

Die Hechtzucht ist in einem nicht zufriedenstellenden Zustand. Wegen der unzureichenden Menge der ausgesetzten Brut sind die Resultate unbefriedigend

Zarybnění rybářských revírů candátem (převážně ročkem) bylo splněno na „200 %“. V množství 180 000 ks by produkce měla dosahovat 100 000 ks. Chov candáta je ponecháván víceméně náhodě. Mezi rybáři je označován za velice atraktivní rybu a velice oblíbený je také na trhu u nás i v zahraničí.

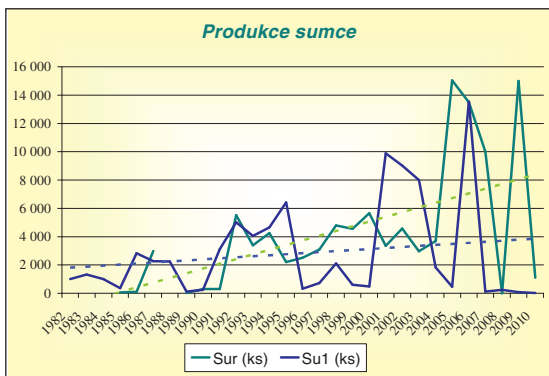

The goal of populating fishing grounds with zander fish has been fully met. As it is a popular sports fish and there is high market demand for the fish also outside the Czech Republic, the Union does focus attention on the zander.

Der Besatz von Angelrevieren durch Zander wird in vollem Maße umgesetzt. Der Zander ist ein bei Sportanglern beliebter und auch am ausländischen Markt gefragter Fisch, daher findet er beim Verband viel Beachtung.

Produkci a odkrmem sumce (ročka a starší věkové kategorie) se zabývá v Plzeňském kraji jen několik MO ČRS. Jedním z nich je MO Štěnovice, jejíž produkce pokryje bez problémů vlastní požadavky včetně ostatních zájemců. Sumec se v současnosti vyskytuje i v místech, kde nemá své opodstatnění. Z tohoto důvodu bude do budoucna nutné rozumně tento druh ryb regulovat, aby nedošlo k jejich přemnožení na neúnosnou míru.

The local organisation in Štěnovice is most involved with catfish production. The catfish is relatively adaptable and in the future it will be necessary to regulate its numbers.

Mit der Wels Produktion befasst sich hauptsächlich der örtliche Verband Štěnovice. Der Wels ist relativ anpassungsfähig und in Zukunft werden seine Bestände reguliert werden müssen.

Pozornosti z hlediska vysazování a produkce neujdou ani ostatní druhy ryb jako jsou amuři, pstruzi, lipani, siveni, mníci a podoustve.

Amuři jsou všeobecně známou a velice oblíbenou rybou sportovních rybářů. Této obluby se jim však nedostává u ochránců přírody, spíše naopak. Na základě tohoto faktu je zapotřebí vysazovat amury do uzavřených vodních ploch a následně je odlovit. Produkce amurů je v MO na dobré úrovni.

Líhně místních organizací se zabývají produkcí jak pstruha obecného, tak pstruha duhového. U pstruha obecného se daří produkovat dostatečné množství váčkového plůdku k uspokojení všech požadavků zájemců. Následný odchov bývá však velice náročný. CHRO a kapacity chovných rybníků jsou nedostatečně využívány a náhradou se stávají ryby odkrmené na granulích. I přesto, že tento postup je dnes běžný, původnímu druhu to příliš neprospívá. U pstruha duhového se setkáváme s poměrně malým zájmem o jeho produkci. Některé MO ČRS se začaly věnovat odchovu násad či tržních ryb. Zajišťují tak dodávky většího pstruha k zarybňování nad stanovený plán. Chov tohoto druhu je potlačován na úkor svého příbuzného pstruha obecného.

Produkce lipanů zaznamenává jisté nedostatky. U tohoto druhu se nedaří zajistit dostatečné množství generačních ryb, a proto násady do revírů jsou částečně zajišťovány z MO Nýrsko a MO Žlutice. Ostatní ryby je nutné nakupovat mimo působnost Západočeského územního svazu.

Chovem sivena amerického se okrajově zabývá líheň v Tachově a v Milencích. V těchto líhních jsou chovány generační ryby a následně odchovávány hotové násady.

Mník jednovousý je předmětem chovu v MO Tachov, Štěnovice a Nýrsko. Tento druh patří mezi silně ohrožené druhy především díky norkům, kteří se poslední dobou velice rychle přemnožili a způsobují značné škody nejen na rybách. Produkce váčkového plůdku je dosti náročná a to pravděpodobně způsobilo poměrně malý zájem o jeho chov.

Jako zástupce původních říčních druhů máme podoustev. Bohužel ani zde se nedaří zajistit váčkový plůdek, který je základem chovu. Příčinou se zdá být opět predace kormoránů, kteří ohrožují všechny reofilní druhy ryb. Na základě těchto skutečností je zapotřebí věnovat reofilním druhům dostatečně velkou pozornost.

Other species such as grass carp, trout, graylings, brook trout, burbot and vimbas are also produced.

Grass carp are highly popular among anglers, but environmentalists are of the opposite opinion. As a result, grass carp must only be released in suitable areas.

Several local organisation hatcheries are involved with trout production. Breeding is relatively difficult and problematic. Common trout breeding is preferable to rainbow trout breeding.

There are shortfalls in grayling production related to low broodstock numbers. Only the hatcheries in Tachov and Milence are involved in brook trout breeding.

Burbots are bred only at the local organisations in Tachov and Nýrsko. This species is highly endangered.

Emphasis has also been placed on producing indigenous rheophilic fish whose numbers are quickly dwindling.

Gegenstand der Produktion sind ebenfalls andere Fischarten, wie Graskarpfen, Forellen, Äschen, Saiblinge, Ruten und Zährten.

Graskarpfen sind bei Sportanglern eine sehr beliebte Fischart. Entgegengesetzter Meinung sind jedoch Naturschützer, daher müssen Graskarpfen nur an geeigneten Stellen ausgesetzt werden.

Mit der Forellenproduktion befassen sich einige Brutstätten örtlicher Vereine. Die Aufzucht ist jedoch relativ aufwendig und problematisch. Bachforellen werden bei der Zucht gegenüber den Regenbogenforellen bevorzugt.

Die Produktion von Äschen ist manchmal mangelhaft, der Grund hierfür sind unzureichende Mengen von Mutterfischen.

Bachsablinge werden ausschließlich in den Brutstätten in Tachov und in Nýrsko gezüchtet.

Die Aalrutte wird nur in den örtlichen Verbänden in Tachov und Nýrsko gezüchtet. Diese Fischart gehört zu den stark bedrohten Spezies.

Hospodaření a lov na rybářských revírech

Rybářský revír můžeme definovat jako úsek tekoucí vody, stojaté vody nebo kombinaci obou typů vod, kde lze provádět lov ryb na udici. Přesněji dle zákona č. 99/2004 Sb.: rybářským revírem se myslí část vodního útvaru povrchových vod o výměře nejméně 500 m² souvislé vodní plochy, umožňující život rybí obsádky a vodních organismů, vyhlášená rozhodnutím příslušného orgánu státní správy rybářství.

Rybářský revír může vyhlásit příslušný orgán státní správy rybářství na základě vyhodnocení podmínek pro chov a podporu života ryb. Každý nově vyhlášený rybářský revír obdrží od Ministerstva zemědělství vlastní evidenční číslo a poté povolení výkonu rybářského práva. U každého revíru je stanoven způsob hospodaření a roční základní zarybňovací povinnost. Evidenci o hospodaření v rybářském revíru je uživatel povinen každoročně předkládat příslušnému rybářskému orgánu.

Zajistit dostatek násad v rybářských revírech je v rukou jednotlivých MO ve spolupráci se Zpč. ÚS Plzeň. Zarybňování se stalo nutností z důvodu ubývání přírodních trdlišť, kde by se mohly ryby přirozeně vytířit a rozmnožovat se. Bohužel, řadu změn, ke kterým došlo v minulém století, způsobil člověk a jeho společnost. Upravily se vodní toky, změnily se průtokové poměry a vznikly stavby

na tocích bránící migraci ryb. Členitost biotopů se výrazně snížila, ubyly přirozené úkryty, vodní rostliny a zhoršila se kvalita vody. V takto narušeném životním prostředí by mohlo dojít k výraznému snížení výskytu ryb až po stav, kdy se na daném biotopu již nevyskytují vůbec. Při zhoršení životních podmínek nejprve mizí citlivé druhy a jsou nahrazeny druhy odolnými. Celková biomasa ryb může být poměrně vysoká, ale redukuje se počet druhů na stanovišti.

Je tedy velice důležité věnovat zarybňování velkou pozornost, aby ve volných vodách nedošlo k narušení složení rybích společenstev. MO se snaží vysazovat do konkrétních podmínek jen druhy, kterým toto prostředí vyhovuje. Tímto způsobem lze obnovit populace určitých druhů ryb, jako tomu bylo u bolena dravého nebo mníka jednovousého.

Na území Plzeňského kraje se, dle soupisu rybářských revírů Zpč. ÚS Plzeň, nachází 126 mimopstruhových revírů o celkové ploše 3 365 ha, včetně 700 ha ÚN Jesenice a 140 ha revírů Klatovského rybářství. Pstruhových revírů je 80 s celkovou výměrou 500 ha vodní plochy včetně Českého a Klatovského rybářství. Na všech rybářských revírech platí určitá pravidla dle Rybářského řádu.

Podle organizace, která revír obhospodařuje, rozlišujeme:

- *svazové revíry* – obhospodařuje Český rybářský svaz a Moravský rybářský svaz
- *revíry samostatně hospodařících MO* – příslušná místní organizace
- *soukromé revíry* – majitel revíru tedy fyzická či právnická osoba

The term „fishing grounds“ (fisheries) means that part of a body of surface water with an uninterrupted water surface area of least 500 m² which allows fish stocks and aqueous organisms to survive.

The relevant state fishing authority declares an area a fishery based on an assessment of the conditions for breeding and supporting fish life. Each new fishery must have its own registration number and permit for exercising fishing rights.

Individual local organisations and the West Bohemian Regional Board Pilsen are usually responsible for ensuring there are enough fish fry stocks in the fishing grounds. Fish stocking has become necessary due to a number of changes.

A total of 126 non-trout fishing grounds with a total area of 3,365 hectares are located in the Pilsen Region, including 700 hectares in Jesenice valley reservoir and Klatovy Fishery's 140 hectares of fishing grounds. There are 80 trout grounds with a total water surface area of 500 hectares, including České rybářství and Klatovy Fisheries.

According to the organisation managing the fishing grounds, distinctions are made between: union fishing grounds, fishing grounds of local organisations that manage the grounds independently, and private fishing grounds.

Ein Angelrevier ist ein Teil eines Gewässers mit einer Fläche von mindestens 500 m² einer zusammenhängenden Wasserfläche, welche das Leben des Fischbesatzes und aquatischer Organismen ermöglicht.

Ein Angelrevier wird durch das zuständige staatliche Amt der Fischereiverwaltung erlassen, aufgrund einer Auswertung der Bedingungen für Fischzucht und für Unterstützung des Fischlebens. Jedes neu entstehende Angelrevier muss eine eigene Registrierungsnummer und eine Erlaubnis zur Ausübung des Angelfischereirechts besitzen.

Genügend Fischbesatz in den Angelrevieren zu gewährleisten bleibt in den Händen der einzelnen örtlich zuständigen Organisationen und des Westböhmisches Fischereiverbands (FV). Die Erneuerung des Fischbesatzes ist aufgrund von vielerlei Änderungen Notwendigkeit.

Auf dem Gebiet des Bezirks Pilsen befinden sich 126 forellenfreie Angelreviere mit einer Gesamtfläche von 3 365 ha, einschl. 700 ha des FV Jesenice und 140 ha des FV Klatovy. Es gibt insgesamt 80 Forellenreviere mit einer Fläche von 500 ha Wasserfläche einschl. des Tschechischen und des FV Klatovy.

Je nach dem Bewirtschafter unterscheiden wir: Verbandsreviere, Reviere einzeln wirtschaftender örtlicher Organisationen und private Reviere.

Hospodaření Zpč. ÚS Plzeň na rybářských revírech úzce souvisí s počtem členské základny. V současné době se registruje zásadní pokles v kategorii dospělých, mírný u dětí do 15 let a pokles zájmu mládeže do 18 let se oproti letům minulým zastavil.

Pro zajímavost je níže uvedena tabulka, kde vidíme časovou řadu vývoje počtu členů od roku 1997 do roku 2010.

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
dospělých členů	24 333	24 348	24 458	24 881	25 592	26 192	26 404
oproti předch. r.	+503	+15	+110	+423	+711	+600	+212
mládeže 16 - 18 let	1 707	1 671	1 667	1 644	1 651	1 736	1 590
oproti předch. r.	+25	-36	-4	-23	+7	+85	-146
mládeže do 15 let	4 376	4 201	4 369	4 479	4 390	4 092	3 771
oproti předch. r.	-109	-175	+168	+110	-89	-298	-321
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
dospělých členů	26 355	26 285	26 271	26 278	26 737	26 903	26 138
oproti předch. r.	-49	-70	-14	+7	+459	+166	-765
mládeže 16 - 18 let	1 520	1 379	1 322	1 207	881	836	837
oproti předch. r.	-70	-141	-57	-115	-326	-45	+1
mládeže do 15 let	3 414	3 049	2 798	2 696	2 495	2 497	2 401
oproti předch. r.	-357	-365	-251	-102	-201	+2	-96

S počtem registrovaných členů souvisí množství vydaných povolenek. Jejich počet se pohybuje v posledních 5 letech průměrně okolo 25 700 ks na mimopstruhových revírech a 2 000 ks ročně na pstruhových revírech. Na jednu povolenku tak připadá 14 kg ryb na mimopstruhových revírech a 5 kg ryb ročně na pstruhových revírech.

Každý člen, zakoupením povolenky k lovu, poskytuje svazu určitý finanční obnos. Tyto peníze jsou příjmem Zpč. ÚS Plzeň a využívají se k zarybňování a zajišťování dalších věcí nezbytných pro správný chod sdružení.

V posledních letech svazovým vodám vysoce konkurují soukromé revíry. Rybáře láká zejména nadstandardní zarybnění a často také daleko vyšší průměr-

ná velikost úlovků. Rybářům, kteří preferují početné a snadno dosažitelné úlovky, vyhovují právě vodní plochy s uměle nasazenými rybami. V těchto vodách bývá nasazeno opravdu velké množství ryb, kterým nezbývá nic jiného než soustavně hledat potravu, a tak se zajímají i o nástrahy rybářů. Velice oblíbenými se v poslední době stávají také revíry s výskytem trofejních ryb. Důležitým faktorem majícím vliv na klientelu revíru je také složení obsádky. Většina soukromých revírů obsahuje početnou obsádku kapra doplněnou např. amurem, jesetery a různými dravci. Občas se do vod vysazují různé barevné varianty běžných druhů ryb – koi kapři, „zlatí“ duháci apod.

Z evidence o hospodaření vyplývá, že vše probíhá v souladu se zarybňovacími plány. Mimo zarybňovací plány vysazuje Zpč. ÚS Plzeň, z vlastní iniciativy, celou řadu dalších druhů ryb. Jedná se zejména o ostroretku stěhovavou, podoustev říční, jelce jesena, tlouště, úhoře říčního, cejna velkého, apod.

Fisheries management is connected with the number of members in the organisation. Compared to past years, there has been a major drop in the adult category and a slight decline in children under 15; the decrease in interest among youth under 18 has come to a halt.

The number of permits issued is related to the number of registered members. The number of permits hovers around an average 25,700 for non-trout fisheries and 2,000 per year on trout fisheries. Each permit is allotted 4 kilos of fish at non-trout fisheries and five kilos of fish at trout fisheries annually.

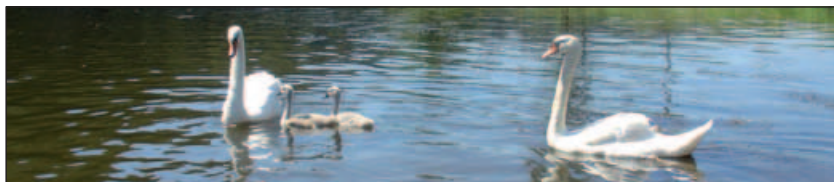
The West Bohemian Regional Board Pilsen is quite dependent on the size of its membership. The organisation pays for fish stocking and other essential items from the revenues it receives from permit sales. In recent years, private fisheries with excellent fish populations and trophy catches have competed with union-managed waters.

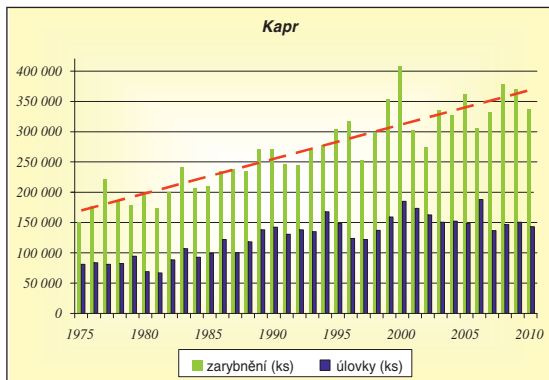
Die Fischwirtschaft in Angelrevieren hängt von der Mitgliederanzahl zusammen. Es wird eine grundsätzliche Abnahme erwachsener Mitglieder verzeichnet, etwas sinken die Zahlen auch bei unter 15 Jährigen, bei Jugendlichen bis 18 Jahre blieb der Rückgang der letzten Jahre stehen.

Von der Zahl registrierter Mitglieder hängt auch die Anzahl der erlassenen Genehmigungen zum Fischfang ab. Es werden im Schnitt jährlich 25 700 Genehmigungen für forellenfreie Reviere und 2 000 für Forellenreviere erlassen. Einer Genehmigung entsprechen jährlich 14 kg Fisch in forellenfreien Revieren und 5 kg in Forellenrevieren.

Der Westböhmisches FV Pilsen hängt stark von seinen Mitgliederzahlen ab. Die aus den Genehmigungen erwirtschafteten Mittel decken die Anschaffungskosten für den Fischbesatz und sonstige unentbehrliche Auflagen. Den Vereinsrevieren konkurrieren in den letzten Jahren private Reviere mit hochwertigem Fischbesatz und einem Aufkommen von bemerkenswerten Fischtrophäen.

Mezi hlavní druhy ryb vyskytující se v rybářských revírech patří samozřejmě kapr. Procentuální návratnost tohoto druhu oproti vysazeným rybám je 40 %. Výsledek nelze považovat za uspokojivý, zvláště uvažíme-li cenu násady.

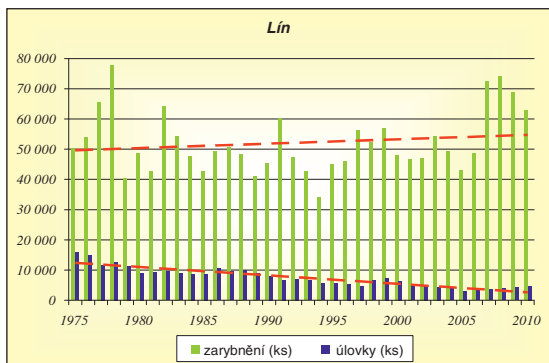

Carp is one of the main species of fish in fisheries. Profits from carp stocking are unsatisfactory.

Eine der Hauptfischarten in Angelrevieren ist der Karpfen. Der finanzielle Gewinn aus dieser Fischart ist jedoch unbefriedigend.

V případě lina je potřeba zaměřit se na jeho produkci a věnovat mu dostatečnou péči. Cílem je zvýšit jeho početnost.

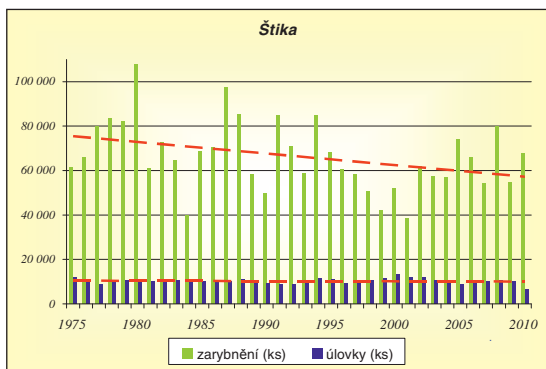

Tench production is focused on increasing populations in open waters.

Unterstützt wird die Verbreitung der Schleie auf freie Gewässer.

Štika a její úlovky nevykazují žádné velké změny a jsou téměř konstantní již několik let. Počty těchto, ale i dalších dravých ryb záleží na množství vhodných stanovišť a také na stavu vody v tocích nebo nádržích.

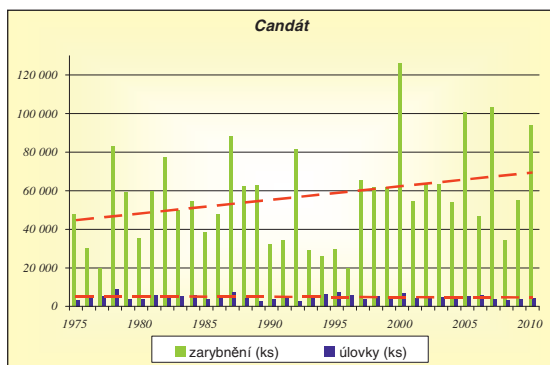

Pike fishing has demonstrated long-term stability

Der Hecht als Fang bleibt langfristig stabil.

Obdobnou situací je zarybňování candátem. Na řadě revířů se přirozeně rozmnožuje a jeho stav se pravidelně doplňuje násadou ročka. Hodnoty úlovků jsou poměrně rozkolísané.

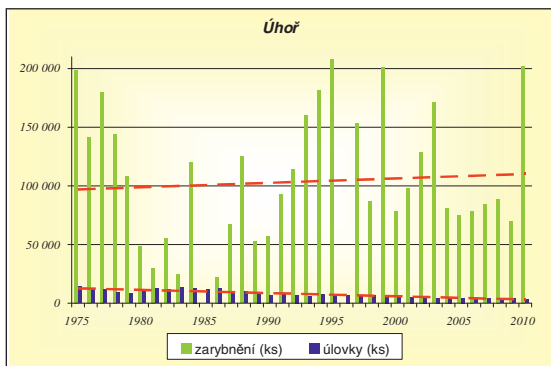

In several fisheries, zander has been reproducing naturally and its numbers are replenished regularly.

Der Zander vermehrt sich in zahlreichen Revieren natürlich und sein Bestand wird somit ergänzt.

Řeky plné úhořů říčních jsou již minulostí a dnes jsou jejich početní stavy na kritické úrovni. Ani ochranná opatření či doba hájení nedokáže snížit decimování stavů úhoře říčního ve volných vodách. Řada úhořů končí v turbinách MVE a cena za úhoří monté neustále roste. Z grafu je patrná vysoce klesající tendence úlovků.

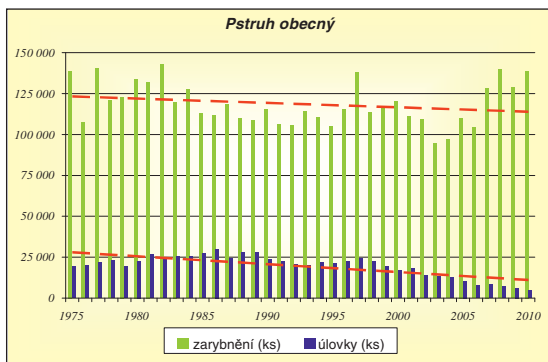

Eel numbers at fisheries are at critical levels. The eel population has been decimated primarily due to small hydroelectric plants.

Der Aalbestand in Angelrevieren ist auf kritischem Niveau. Er wird vor allem durch kleine Wasserwerke dezimiert.

Pstruh obecný a jeho úlovky jsou na hodnotách s nejasnou perspektivou dalšího vývoje. Je tedy zapotřebí neustále dodávat množství tohoto druhu v lovných velikostech do všech možných rybářských revírů.

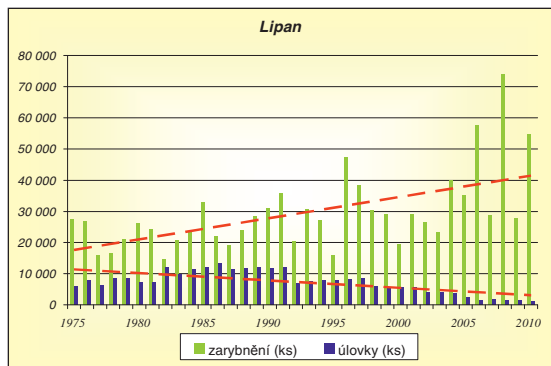

Common trout stocks need to be constantly topped up and trout populations monitored.

Die Bachforelle muss unentwegt nachbesetzt und ihre Bestände überwacht werden.

Stavy úlovků lipana podhoro-
ního jsou alarmující. Situaci lze
označit za horší než u pstruha
obecného.

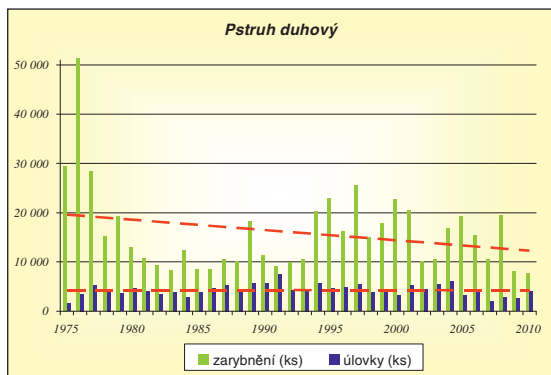

Grayling numbers have been rated very to critically low.

Der Bestand der Europäischen Äsche wird als niedrig bis bedroht eingeschätzt.

Pstruh duhový se vysazuje
v konzumní velikosti, což má
vliv na hmotnost ulovených ryb.
Pstruh se loví nejvíce v měsíci
dubnu a květnu.

Rainbow trout of consumable size are stocked in fisheries.

Die Regenbogenforelle wird in Konsumgröße in Angelreviere ausgesetzt.

Součástí hospodaření na rybářských revírech je také jejich ostraha prostřednictvím rybářské stráže. Rybářská stráž byla až donedávna v rukou dobrovolníků. Teprve od roku 2009 byly zřízeny profesionální rybářské stráže. Je potřeba zdůraznit, že ačkoli se jedná o poměrně finančně náročnou investici, jejich činnost přináší uspokojivé výsledky. Pro Zpč. ÚS Plzeň byly ustanoveny celkem 4 profesionální rybářské stráže. Důkazem jejich kontrolní činnosti je výrazný nárůst přestupků na úseku rybářství. V roce 2010 bylo řešeno cca 25 přestupků. V letošním roce se předpokládá s nárůstem na cca 35 přestupků.

Navzdory veškerým problémům je situace v hospodaření v rybářských revírech hodnocena kladně. Určité obavy přetrvávají snad jen u hlavních druhů ryb pstruhových revírů, a to u pstruha obecného a lipana podhorního. Předsevzetím je stále vysazování dostatečného množství ryb tohoto druhu.

Fisheries management also involves using fishing patrols to protect fisheries. A professional fishing patrol has been in place since 2009. A total of four fishing patrols have been appointed for the West Bohemian Regional Board Pilsen.

Despite all the problems, fisheries management has been evaluated positively.

Einen wesentlichen Teil der Fischwirtschaft in Angelrevieren stellt die Fischwacht dar. Seit 2009 wurde eine professionelle Fischwacht eingeführt. Für das Gebiet des Westböhmisches FV Pilsen wurden insgesamt 4 Fischwachten eingeführt.

Trotz aller Problemstellungen wird die Situation der Fischwirtschaft in Angelrevieren positiv wahrgenommen.

Dotační programy v rybářství

Rybářství, stejně jako jiná odvětví, je ovlivněno řadou negativních vlivů. Obhospodařovat rybníky či rybářské revíry je v oblasti chovu ryb nezbytnou a důležitou věcí. Na druhé straně jde o finančně velmi náročnou záležitost, a proto i zde je možné využít dotační programy, ze kterých lze čerpat poměrně vysoké příspěvky.

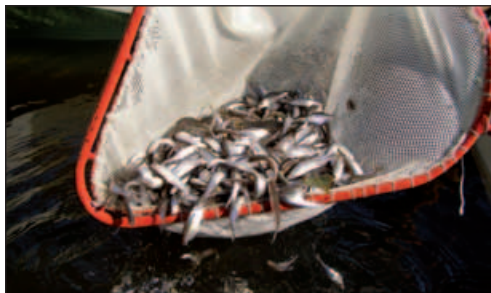
Řídící orgán OP Rybářství MZe ČR a Státní zemědělský intervenční fond vypracovaly pravidla stanovující podmínky pro poskytování dotací na různé projekty. Cílem může být zlepšení a modernizace rybářských provozů, podpora ekologického rybářství, zajištění vysazování ohrožených druhů ryb, ochrana ryb před nákazami nebo snaha udržet dostatečně velkou produkci ryb na trhu.

Jednou z aktuálních dotací, využívanou Zpč. ÚS Plzeň, je vysazování úhoře říčního (*Anguilla anguilla*). Dotace je určena pro uživatele rybářských revírů, kteří nedělají svou činnost za účelem zisku. Vysazuje se mladý úhoř - monté nebo rozkrmený mladý úhoř. Rozdíl je pouze ve velikosti a stáří, kdy rozkrmení úhoři dosahují délky do 20 cm. Do ČR se úhoři vozí od 50. let minulého století. Pro plzeňskou oblast bylo na rok 2011 objednáno celkem 36,7 kg úhořního monté v hodnotě cca 500 000 Kč z Francie. Úhoři byli dodáni v uzavřených pytlích naplněných kyslíkem. V každém pytli bylo odhadem 3 000 ks (1 kg) tříletých úhořů. Další dodávkou byli rozkrmení úhoři v celkovém množství 500 kg. Úhoři se postupně rozvezli do 12 MO, kde je rybáři vysadili do příslušných rybářských revírů. Tyto revíry určilo Ministerstvo zemědělství na základě charakteristik toků a jejich průchodnosti.

Novou finanční podporu na rok 2011, pro Zpč. ÚS Plzeň, ve výši 1 000 000 Kč schválilo zastupitelstvo Plzeňského kraje. Tato částka je určena na podporu přirozených společenstev reofilních druhů ryb v rybářských revírech na území Plzeňského kraje. Poskytnutý finanční obnos je plně využit k nákupu a vysazení původních říčních druhů ryb do rybářských revírů (nad stanovené zarybňovací plány). Tato finanční podpora bude Zpč. ÚS Plzeň udělena i v následujícím roce 2012.

Díky těmto a dalším dotačním titulům z evropských fondů, ministerstev a Krajského úřadu Plzeňského kraje se ČRS - Zpč. ÚS Plzeň daří zajistit nezbytnou finanční podporu výchovy mládeže a především částečně pokrýt náklady zvýšeného zarybnění revírů původními a atraktivními druhy ryb.

As fishing is impacted by a number of negative influences, various sources of funding can be drawn for this area.

The managing body of the Operational Programme for Fisheries at the Czech Agriculture Ministry and the State Agricultural Intervention Fund have drafted a set of rules on the conditions for providing grants towards various types of projects (such as modernising fishing operations, stocking endangered fish species and more).

One of the current grants used by the West Bohemian Regional Board Pilsen is for stocking European eels (*Anguilla anguilla*). A total of 36.7 kilos of eel *leptocephalus* worth CZK 500,000 was ordered from France for the Pilsen area in 2011. Five hundred kilos of raised eels were also delivered. The eels were then stocked in suitable fishing grounds.

The Pilsen Region Council approved CZK 1 million in new funding for the West Bohemian Regional Board Pilsen. This amount has been earmarked to support natural populations of native fish species at fisheries within the Pilsen Region.

Die Angelfischerei wird durch vielerlei negative Aspekte beeinflusst und daher können auch verschiedene finanzielle Zuschüsse beantragt werden.

Die Verwaltungsbehörde des OP Fischerei, das tschechische Ministerium für Landwirtschaft, und der Staatliche Interventionsfonds für Landwirtschaft haben ein Regelwerk, das die Gewährung von Zuschüssen für einzelne Projekte bestimmt, ausgearbeitet (z.B. Erneuerung von Fischbetrieben, Besatz bedrohter Fischarten etc.)

Ein von dem Westböhmischem FV Pilsen aktuell genutztes Zuschussprojekt ist der Flusssaalbesatz (*Anguilla anguilla*). Für den Bereich Pilsen wurden im Jahr 2011 insgesamt 36,7 kg Glasaale in einem Wert von ca. 500.000 CZK aus Frankreich bestellt. Mit einer weiteren Lieferung wurden angefütterte Aale mit einem Gesamtgewicht von 500 kg bestellt. Die Aale wurden folglich in geeigneten Angelrevieren ausgesetzt.

Einen Zuschuss für den Westböhmischem FV im Jahr 2011 in der Höhe von 1.000.000 CZK verabschiedete der Bezirkstag von Pilsen. Dieser Betrag soll der Unterstützung natürlicher Gemeinschaften ursprünglicher Flussfischarten in den Angelrevieren des Bezirks Pilsen dienen.

Bolevecká soustava rybníků

Jednou ze zajímavých částí území Plzeňského kraje, z hlediska rybářství, byla a stále je bolevecká soustava rybníků.

Založení Bolevecké rybníční soustavy započalo město Plzeň již v 1. polovině 15. století. V tehdejších dobách patřilo rybníční hospodaření vedle vaření piva

k nejvíce výdělečným odvětvím podnikání. V 60. letech 15. století zakoupilo město ves Bolevec a zahájilo výstavbu hráze Velkého rybníka. Více pramenů k historii rybníční soustavy se dochovalo až od poloviny 17. století. V té době vznikaly a zanikaly další rybníky soustavy. V roce 1663 čítalo plzeňské panství celkem 30 rybníků - a z toho 11 boleveckých rybníků (Šídlovský, Volšinka, Velký, Barchan, Vidimáček, Kamenný, Ztracený, Klenovec, Beroun, Košinář, Borek). První zmínky o Seneckém a Třemošenském rybníku se dochovaly z roku 1781. Některé rybníky později zanikly nebo změnily své názvy. V 18. století byly bolevecké rybníky společně s přilehlými lesy pronajímány měšťanům. V roce 1881 se nájemcem stal Měšťanský pivovar, který využíval Velký, Kamenný a Třemošenský rybník k ledování. Pro tyto účely byla u hráze Velkého rybníka zřízena plocha k ledování a později také železniční vlečka s nákladní rampou. Na počátku 20. století se ročně spotřebovalo až 600 vagonů ledu. V současné době spravuje Boleveckou soustavu rybníků Správa veřejného statku města Plzně.

Staletí sloužily rybníky k chovu ryb a pravidelně se lovily. Vždy se pro obyvatele jednalo o velkou událost. Především lovil-li se Velký rybník. V roce 1929 se slovílo přes 80 q kaprů a 4 q štik. Následně však přišly kruté zimy a polovina ryb pomrzla. Jak se společnost vyvíjela, rekreace a krajinářská funkce začaly převládat nad hospodářským záměrem. Zájem o rekreační koupání a vodní sporty donutil město vyhradit některé rybníky zcela tomuto záměru a přestat chovat ryby. Jelikož povodí Boleveckého potoka se vyznačuje 90% zalesněním a žádným zemědělstvím, prakticky zde chybí zdroje znečištění. Většina rybníků je na základě těchto vlastností označována za cennou lokalitu ke koupání a rekreaci. Zcela odlišným životem si žije Kamenný rybník. Jeho voda obsahuje velké množství huminových látek, které způsobují její hnědé zbarvení. Rybářsky se nevyužívá a jeho rybí obsádka s trochou nadsázky připomíná situaci kanadského jezera, kde hlavním druhem je okoun a štika. V „Kameňáku“, jak se mu dnes říká, žije velká pohyblivá bičíkatá řasa zelenivka (*Vacuolaria*), která v ohrožení vystřeluje do okolí intenzivně slizovitou látku.

Ačkoliv se některé rybníky k chovu nevyužívají, neznamená to, že by v nich žádné ryby nežily. Naopak - i zde je rybí obsádka velmi důležitá. Například rybí obsádka Velkého Boleveckého rybníka tvoří mnoho drobných ryb: plotice, okoun, perlín, cejn, atd. Zdánlivě dominantní kapr tvoří ve skutečnosti pouze asi desetinu celkového množství ryb. Ve Velkém Boleveckém rybníce se vyskytují také býložraví amuři, kteří brání růstu ponořených nebo vzplývavých rostlin.

Z chovatelského hlediska patří mezi významné rybníky rybník Drahotín. Byl vybudován již v roce 1567 a díky své úživnosti je využíván k chovu tržních ryb, jejichž předvánoční prodej v městských sádkách v Plzni se stal již tradicí.

Rybníky mimo území města Plzně

Název rybníka	Katastr	Význam	Plocha	Nájemce
Vitinka	Vitinka	rybochovný krajinnotvorný	1,9 ha	fyzická osoba
Fulín	Vejpnice	rybochovný krajinnotvorný	2,6 ha	MO ČRS Líně
Horní Kokotský	Bušovice	krajinnotvorný	2,9 ha	fyzická osoba
Dolní Kokotský	Bušovice	krajinnotvorný	3,6 ha	fyzická osoba
Pod Vrchem Trní	Střelice	rybochovný krajinnotvorný	4,1 ha	MO ČRS Holýšov
Drahotín	Zruč Senec	rekreační krajinnotvorný rybochovný	9,2 ha	SVS MP

Rybníky na území města Plzně

Název rybníka	Katastr	Význam	Plocha
Šídlavský	Bolevec	rekreační krajinnotvorný	2,96 ha
Nováček	Bolevec	rekreační krajinnotvorný	0,88 ha
Třemošenský	Bolevec	rekreační krajinnotvorný	3,26 ha
Senecký	Bolevec	rekreační krajinnotvorný	7,42 ha
Košinář	Bolevec	rekreační krajinnotvorný	6,38 ha
Velký Bolevecký	Bolevec	rekreační krajinnotvorný rybochovný	53,32 ha
Kamenný	Bolevec	rekreační krajinnotvorný	5,17 ha
Rozkopaný	Bolevec	krajinnotvorný	0,42 ha
Vydymáček	Bolevec	krajinnotvorný	0,88 ha

V prvopočátku byly rybníky využívány plně k rybářským účelům. Postupem času, jak je patrné z tabulky, se jejich význam změnil na rekreační nebo krajino-
tvorný. V rámci toho byl vypracován projekt, jehož principem je změnit stav ryb-
níka tak, aby se při zachování jeho vysoké ekologické hodnoty výrazně zlepšila
kvalita vody pro rekreaci. Jedná se o přeměnu nepříznivého stavu s dominancí
plevelných ryb, bez ponořených rostlin a se sinicemi na stav s vodními rostlina-
mi, řídkou rybí obsádkou s vysokým podílem dravců a s minimálním výskytem
sinic. Projekt probíhá od roku 2006.

In terms of fishing, the Bolevec Pond System is a particularly interesting part of the Pilsen Region.

The City of Pilsen initiated the establishment of the Bolevec Pond System as far back as the early 15th century. At that time, fish management and beer brewing were the most profitable businesses in the region. The ponds started to be constructed in the early 15th century. The Theresian Cadaster from 1713 reports the existence of 11 Bolevec ponds: Šídlůvský, Volšinka, Large Bolevec Pond, Barchan, Vidimáček, Kamenný, Ztracený, Klenovec, Beroun, Košinář and Borek. Senecký and Třemošenský ponds are mentioned in 1781. From 1881 the ponds were leased by the Bürgerbrauerei (today's Pilsner Urquell brewery), which used the ponds for ice.

For centuries the ponds served as fish farms and were regularly fished. As society developed, the recreational and landscape functions of the ponds started to take precedence over farming.

With regard to recreation, a project has been drawn up that aims to change the condition of the ponds so that water quality would markedly improve while the ponds' high ecological value is maintained. This project has been underway since 2006.

Unter besonders interessante Gebiete des Bezirks Pilsen in Sachen Fischerei gehört das Teichsystem von Bolevec.

Dieses Teichsystem wurde bereits in der ersten Hälfte des 15. Jahrhunderts seitens der Stadt Pilsen begründet. In der damaligen Zeit gehörte neben der Bierbrauerei die Fischwirtschaft zu den wirtschaftlich stärksten Handelssegmenten. Die Teiche wurden in der ersten Hälfte des 15. Jahrhunderts gebaut, das Grundstückskataster unter Maria Theresia vom Jahr 1713 führt 11 Teiche an: Šídlůvský, Volšinka, Velký, Barchan, Vidimáček, Kamenný, Ztracený, Klenovec, Beroun, Košinář und Borek. Im Jahr 1781 werden weiter die Teiche Senecký und Třemošenský genannt. Ab 1881 wurden die Teiche an das städtische Brauhaus als Eisquelle verpachtet.

Jahrhunderte lang dienten diese Teiche der Fischzucht und es wurde hier regelmäßig geangelt. Wirtschaftliche Vorhaben wichen mit der Weiterentwicklung unserer Gesellschaft anderen Zwecken, landschaftsbildenden und freizeitgestalterischen.

Im Zusammenhang mit der Freizeitgestaltung wurde ein Projekt entwickelt, mit dem der Zustand der Teiche so verändert werden soll, dass ihre Wassergüte für die Freizeitfunktion bedeutend verbessert und gleichzeitig ihr hoher ökologischer Wert beibehalten wird. Dieses Projekt wurde im Jahr 2006 eingeleitet.

Líhně v Plzeňském kraji

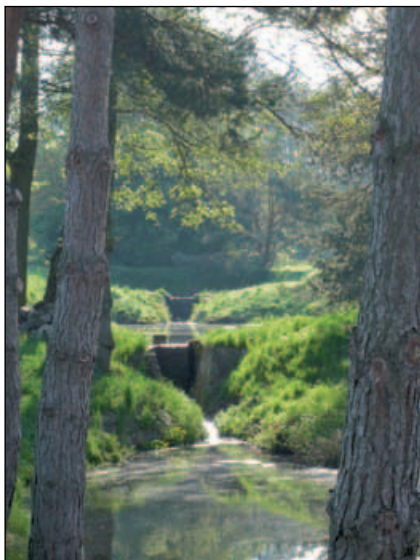
Umělý a poloumělý výtěr ryb

V současné době nestačí přirozený způsob rozmnožování některých druhů ryb pokrývat potřeby společnosti. Z těchto a dalších důvodů je pro zachování populace a zvýšení produktivity výroby ryb zaveden umělý způsob výtěru.

Rozlišujeme tedy přirozený výtěr ryb (tření ryb) a umělý výtěr ryb. Při přirozeném výtěru jde o rozmnožování ryb, při němž samice (jikernačka) vypouští do vody jikry a samec (mlíčák) je zaplavuje mlíčem (tzv. vnější oplození). Tření ryb probíhá na tzv. trdlišti. Líhnutí a inkubace jiker je doba od oplození jiker do vykulení plůdku. Závisí na druhu ryby a teplotě vody. V přírodním prostředí probíhá líhnutí jiker v podmínkách charakteristických pro jednotlivé druhy ryb, avšak bývá spojeno se značnými ztrátami.

Při umělém výtěru ryb jde o mechanické vypuzení zralých pohlavních produktů z generačních ryb, jejich smíchání a zalití vodou. Tím se vyvolá pohyb spermií a jikry se oplozní. Umělý výtěr se provádí u většiny hospodářsky cenných ryb (štika, kapr, sumec, lín, síh, býložravé a lososovité ryby) a u některých mizejících říčních druhů (parma obecná, jelec tloušť, mník jednovousý a bolen dravý). Uvolnění pohlavních produktů se docílí injikováním gonadotropních hormonů. Tomuto procesu se říká hypofyzace ryb. Jde o zákrok stimulační výtěr ryb. Rybě se před třením injikuje, většinou do hřbetní svaloviny, emulze hypofýzy ve fyziologickém roztoku (0,65% roztok NaCl). V současnosti se k uvolnění pohlavních buněk ryb používají i synteticky připravené gonadotropní hormony. Gonadotropiny jsou dva hormony předního laloku hypofýzy podněcující činnost pohlavních žláz.

Po zavedení umělého výtěru do praxe v polovině 19. století se začaly zakládat rybí líhně. Jde o provoz zařízený ke tření generačních (matečných) ryb a k líhnutí jiker s následným odkrmem plůdku. Celý proces vyžaduje zdroj kvalitní čisté vody, filtry, zařízení na přehřívání vody a její recirkulaci, provzdušňování, popř. sterilaci zářivkami s ultrafialovým světlem. K vybavení každé líhne patří mimo jiné nádrže na generační ryby, stůl na výtěr a přístroje na líhnutí jiker.

Umělý výtěr je v podstatě závislý na generační nebo-li matečné rybě, kterou lze získávat různými způsoby:

1) ***Tradiční způsob (odlov generačních ryb v předvýtěrovém období z volných vod).***

K tomuto způsobu se využívají CHRO, popř. i další části rybářských revířů. Podmínkou je, aby v daném místě nedošlo k narušení genetické variability a stability populací. Ve využívaných oblastech musí fungovat dostatečná úroveň přirozené reprodukce a nedoporučuje se sem vysazovat žádné násadové ryby.

2) ***Extenzivní způsob (odchov násad v kontrolovaných podmínkách pomocí granulovaných krmných směsí).***

Při zakládání generačních hejn je nejvhodnější vycházet z původních volně žijících populací vyskytujících se v dané oblasti. Nemělo by docházet ke genetickým změnám u chovaných generačních ryb a následně u jejich potomstva.

3) ***Kombinace výše uvedených způsobů.***

Po úspěšném vykulení plůdku a následném odchovu se ryby vysazují do různých vodních prostředí. Aby mělo vysazování nějaký smysl, musí být ryby dobře přizpůsobivé podmínkám, do kterých jsou vysazovány, a jejich genetické vlastnosti by se neměly významně lišit od volně žijících populací vyskytujících se v daných lokalitách.

Na území Plzeňského kraje nalezneme v provozu několik rybích líhní. Klatovské rybářství a.s. provozuje celkem 5 líhní a místní organizace Zpč. ÚS Plzeň eviduje 8 rybích líhní, z nichž polovina se nachází na území PK.

For several fish species, natural reproduction is no longer enough to cover society's needs. For these and other reasons, artificial fish spawning has been introduced. In natural spawning, fish reproduce by the female (seed fish) releasing eggs into the water and the male (milter) flooding the eggs with milt (exterior fertilization). In nature, egg hatching is associated with significant losses.

In artificial spawning, the ripe sexual products are mechanically released from broodstock and are mixed and covered with water. Most economically valuable fish and several disappearing river species are artificially spawned. This process is called hypophysation. After bringing artificial spawning into practice in the mid-19th century, fish hatcheries started to be established. These are facilities for spawning broodstock (brood fish), hatching eggs and feeding young fry. Artificial spawning essentially depends on the broodstock or brood fish. These can be bred or obtained from protected fish zones.

Several fish hatcheries operate in the Pilsen Region. Klatovy Fisheries (Klatovské rybářství a.s.) operates five hatcheries; the local organisation of the West Bohemian Regional Board Pilsen has eight registered hatcheries, half of which are located in the Pilsen Region.

Die natürliche Art der Vermehrung reicht bei manchen Fischarten nicht mehr aus um die Bedürfnisse der Gesellschaft zu decken. Aus diesen und weiteren Gründen wurde der künstliche Laich eingeführt. Der natürliche Laich ist eine Vermehrungsart, wo das Fischweibchen (Rogner) ihren Laich ins Wasser absetzt und das Fischmännchen (Milchner) es mit seiner Fischmilch befruchtet (sog. äußere Befruchtung). Im natürlichen Umfeld ist das Schlüpfen der Fischrogen mit erheblichen Verlusten verbunden.

Bei dem künstlichen Laich werden Generationsfische mechanisch zur Aussonderung der reifen Geschlechtsprodukte gebracht, diese folglich vermischt und mit Wasser verdünnt. Die künstliche Laich wird bei den meisten wirtschaftlich wertvollen Fischarten durchgeführt und bei manchen aussterbenden Flussarten. Nach Einführung der künstlichen Vermehrung in die Praxis in der Hälfte des 19. Jahrhunderts begann man auch mit der Gründung von Fischbrutstätten. Es handelt sich um einen Betrieb, der zur Vermehrung von Mutterfischen, Schlüpfen der Eier und Fütterung der Larven dient. Die künstliche Aufzucht ist praktisch vom Mutterfisch, den man durch Aufzucht oder von geschützten Fischgebieten bekommen kann, abhängig.

Auf dem Gebiet des Bezirks Pilsen sind mehrere Fischbrutstätten in Betrieb. Der FV Klatovy AG betreibt insgesamt 5 Brutstätten und der Westböhmisches FV Pilsen 8, die Hälfte davon liegt auf dem Gebiet des Bezirks Pilsen.

Líheň Žichovice (Klatovské rybářství a.s.)

Historie líhně Žichovice sahá k počátku 20. století. Tehdy - roku 1928 byla vybudována líheň lékárníka Gabriela, který započal činnost poměrně malým provozem. Současná podoba víceúčelového objektu byla dokončena o 30 let později v roce 1958. V prvopočátcích sloužila líheň zejména pro umělý výtěr štiky a až postupem času převládl výtěr pstruha duhového. V líhni se vytírá cca 1 – 2 000 000 ks jiker pstruha duhového, který se jako roček odchovává v zemních rybníčcích. Linie tohoto druhu byly dovezeny z Dánska v roce 1975 a od té doby představují jediné chovné generační hejno právě v Žichovicích. Dalším předmětem produkce je výtěr pstruha obecného potočního. Generační ryby se odchytávají z toků Ostružná a Nezdecký potok pomocí elektrického agregátu. Část plůdku se vrací zpět do toku a část se využívá pro zarybňování ostatních přítoků Otavy. Zarybňování zajišťuje ČRS. Pro nasazení do rybníků Klatovského rybářství nebo případně k prodeji se vytírá ještě štika a síh. Zajímavostí je, že Žichovická líheň sehrála roli při introdukci síha peledě, který byl ve stadiu jiker v roce 1969 přivezen do ČSSR, zde inkubován a jako plůdek dále převezen do Pohofelice.

The current form of the hatchery building was completed in 1958. Initially serving as a hatchery for artificial pike spawning, rainbow trout spawning gradually took over. An estimated one to two million rainbow trout eggs are spawned at the hatchery; fingerlings are grown out in ground basins. Common trout spawning is another subject of production. A power generator is used to catch broodstock from the Ostružná River and Nezdecký Stream. Pike and peled are also spawned and used for stocking Klatovy Fishery ponds; in some cases they may be sold.

 Die bestehende Brutstätte wurde im Jahr 1958 begründet. Zuerst diente sie vor allem der künstlichen Vermehrung von Hechten. Allmählich überwog die künstliche Vermehrung von Regenbogenforellen. In der Einrichtung vermehren sich rund 1 – 2 000 000 Stück Eier der Regenbogenforelle, die als Jährlinge in Erdteichen gezüchtet werden. Ein weiterer Gegenstand der Produktion ist die Vermehrung der Bachforelle. Mutterfische werden in den Wasserläufen Ostružná und Nezdický mit einem Elektroaggregat gefangen. Für den Besatz von Teichen des FV Klatovy oder gegebenenfalls zum Verkauf werden Hechte und Peledmaränen vermehrt.

Líheň Rabí (Klatovské rybářství a.s.)

Tato líheň je v provozu od roku 1941 jako objekt doplňující Žichovickou Gabrielovu líheň s obytnou částí. V roce 1985 byla líheň doplněna o žlabovnu, která je v současné době využívána jako prostor pro líhnutí a odkrmování raných stádií sivena amerického.

 In operation since 1941, the hatchery was an expansion of Garielova Hatchery in Žichovice, focused on hatching and feeding young brook trout.

 Diese Brutstätte wurde im Jahr 1941 in Betrieb genommen. Sie unterstützte die Gabriel Brutstätte von Žichovice bei der Vermehrung und Zucht von jungen Bachsaiblingen.

Líheň Sušice (Klatovské rybářství a.s.)

Tato líheň má dlouhou historii a je považována za nejstarší českou líheň, která vznikla roku 1871. Původně byla situována na potůček Kantorka u Luhu, odkud přesídlila roku 1881 na místo současné líhně. Historická budova Zemské líhně (vybudována péčí Zemského svazu rybářského) v současné podobě byla vybudována v roce 1933. Kvůli malé kapacitě je v současnosti využívána pouze k inkubaci jiker pstruha obecného a částečně sivena amerického.

 Considered the oldest in Bohemia, the hatchery was established in 1871 and was originally located on the Kantorka Stream near Luh. Due to its low capacity, it is currently solely used to incubate common trout and brook trout eggs.

 Diese Brutstätte ist die älteste in Böhmen, sie wurde 1871 begründet. Ursprünglich befand sie sich am Bach Kantorka bei Luh. Wegen ihrer beschränkten Kapazität wird sie heute nunmehr als Inkubator für Eier der Bachforelle und teilweise des Bachsaiblings genutzt.

Líheň Pivoň (Klatovské rybářství a.s.)

Jedná se o malou líheň, která je součástí pstruhařství v Pivoni. Momentálně se pro výtěr nepoužívá z důvodu nevhodných podmínek pro chov raných stádií lososovitých ryb. Objekty a rybníčky se tak provozují za účelem chovu a prodeje tržního pstruha.

The relatively small Pivoň Hatchery is a part of the trout farm in Pivoni. Presently not used for fish spawning, the ponds are in operation to breed and sell market-size trout.

Eine relativ kleine Brutstätte ist Bestandteil der Forellenzucht in Pivoň. Momentan wird sie nicht zur Brut verwendet, die Teiche dienen der herkömmlichen Zucht und der Vermarktung von Forellen.

Líheň Hrádek u Rokycan (Klatovské rybářství a.s.)

Celý objekt se nachází v areálu železáren a původně byl vybudován jako skleník na rostliny. Posléze jej převzalo Klatovské rybářství a skleník přebudovalo na odchovnu teplomilných druhů ryb, konkrétně tilapie nilské a sumečka afrického, při jejichž chovu se využívala odpadní oteplená voda. Dokud byla dodávka teplé vody kontinuální v průběhu celého roku, byl chov bezproblémový. Bohužel postupem času přibývaly výpadky v dodávkách a od chovu teplomilných druhů ryb se muselo upustit. Tyto druhy ryb nesnesou dlouhodobé ochlazení vody pod 20 °C. Postupně se tak líheň přeorientovala na umělý výtěr kapra pro potřeby Klatovského rybářství a.s. Kapr je produkován v množství 10 – 30 000 000 kusů. Množství se určuje dle potřeby vysazování váčkového plůdku do rybníků.

The entire building is located at an iron and steel factory site. Originally built as a greenhouse for plant growing, it was later reconstructed into warmwater fish (Nile tilapia and African sharp-tooth catfish) breeding site. Over time the hatchery changed its focus to artificial carp spawning for Klatovy Fisheries. Between 10 and 30 million carp are produced.

Die gesamte Einrichtung befindet sich im Areal eines Eisenwerks und ursprünglich wurde sie als Treibhaus für Pflanzen errichtet. Später wurde das Treibhaus umgerüstet und diente der Zucht von wärmeliebenden Fischarten (Buntbarsch und afrikanischer Wels). Allmählich orientierte sich die Brutstätte eher auf die künstliche Vermehrung von Karpfen für die Bedürfnisse des FV Klatovy. Karpfen werden in der Menge von 10 – 30 000 000 Stück gezüchtet.

ČRS MO Nýrsko – Milence

Historie MO ČRS Nýrsko se začíná odvíjet v roce 1945 po skončení Druhé světové války. Výstavba líhně byla započata v 70. letech a nachází se na řece Úhlavě, ze které je také využívána voda potřebná pro provoz. Vnitřní prostory líhně zabírají 100 m² + venkovní areál. Provoz líhně se orientuje na umělý výtěr pstruha obecného a duhového, lipana, sivena a mníka. Nosným programem je zde kapr a sumec. Generační ryby pocházejí z různých míst. U pstruha obecného bývá původ většinou neznámý, siven a pstruh duhový se dováží z Žichovické líhně. Pouze lipan se získává z vlastního povodí. V počátcích provozu líhně se generační ryby odebíraly z horního toku Úhlavy. Exportovaný plůdek do těchto lokalit sloužil jen pro vlastní potřebu. To přetrvalo od 80. let až do roku 2000. Od roku 2001–2007 byl původ generačních ryb již neznámý. Následně se ročně začalo exportovat 250 – 400 000 ks plůdku. Pokud je plůdek necháván pro potřeby organizace (cca 100 000 ks), je dále krmen v líhních. Množství získaných jiker se pohybuje okolo 500 000 ks. Po každém výtěru se provádí léčení ryb za použití protiplísňových přípravků a současně se používá oxytetracyklin v krmění. Veškeré snažení organizaci ztěžuje přítomnost predátora v podobě vydry, norka, volavky a ledňáčka. Maximální produkce je 500 000 ks pstruha obecného a 1 000 000 ks lipana.

The hatchery started to be constructed in the 1970s. Located on the Úhlava River, water is drawn from the river for operations. The interior of the hatchery has an area of 100 m²; there is also an outdoor facility. Hatchery operations focus on artificial spawning of common trout, rainbow trout, brook trout, graylings and burbot. Carp and catfish make up the core program. Initially the young fry served the organisation's own needs; later on they started to be exported. The quantity of eggs obtained ranges around 500,000. Fish are treated after each spawning. The maximum production is 500,000 common trout and 1 million graylings.

Der Bau der Brutstätte wurde in den 70. Jahren eingeleitet, sie befindet sich am Fluss Úhlava, aus dem auch das Betriebswasser geschöpft wird. Die inneren Räumlichkeiten haben eine Gesamtfläche von 100 m² + der äußere Teil. Diese Brutstätte widmet sich der Vermehrung von Bachforellen, Regenbogenforellen, Äschen, Bachsaiblingen und Ruten. Die Hauptfischarten sind jedoch Karpfen und Welse. Die Larven dienten ursprünglich eigenen Bedürfnissen und später dem Export. Es werden rund 500 000 Eier produziert. Nach jedem Laich werden die Fische medizinisch versorgt. Die maximale Produktion liegt bei 500 000 Bachforellen und 1 000 000 Äschen.

ČRS MO Plasy

Líheň v Plasích byla vybudována kolem roku 1982 a leží na řece Střele, ze které je využívána voda na provoz. Místní organizace se zaměřuje na výtěr pstruha obecného s max. kapacitou 80 000 ks. Celý prostor líhně je omezený a má cca 24 m². Do vybavení patří ploché líhňářské přístroje vlastní výroby. Léčiva ani krmiva se zde nepoužívají. Problémem je zde opět norek, kormorán, často nízký stav vody a poměrně obtížná dostupnost generačních ryb z volné přírody. MO se snaží naplňovat kapacitu líhně každým rokem. Při výtěru se opět využívá standardní suchá metoda, ze které se získá cca 50 000 ks jiker. Až do 70. let se veškerá produkce využívala pro vlastní potřebu. Teprve od roku 2007 putují váčkové plůdky rovnou do chovných potoků. Organizace úspěšně provádí také odchov sumce, amura a dalších nedostatkových druhů ryb.

Built in around 1982, the hatchery is located on the Střele River and draws water is from the river for operations. The local organisation is focused on common trout spawning with a maximum capacity of 80,000 fish. The hatchery has a total area of around 24 m². Medications and feed are not used. Until the 1970s, all production was used for the organisation's own needs. Only from 2007 have small fry been released directly into breeding streams. The organisation also successfully breeds catfish, grass carp and other fish species that are in short supply.

Die Brutstätte wurde um das Jahr 1982 errichtet und liegt am Fluss Střela, aus dem auch das Betriebswasser geschöpft wird. Der örtliche FV widmet sich der Zucht von Bachforellen mit einer maximalen Kapazität von 80 000 Stück. Die Brutstätte hat insgesamt eine Fläche von rund 24 m². Es werden keine Arznei- und Futtermittel verwendet. Bis in die 70. Jahre wurde die gesamte Produktion für eigene Bedürfnisse genutzt. Erst ab 2007 werden Larven direkt in Zuchtwasserläufe transportiert. Der Verein züchtet ebenso erfolgreich Welse, Graskarpfen und andere wertvolle Fischarten.

ČRS MO Štěnovice

Málokdo si při ulovení kapra, mníka či sumce v některém západočeském revíru uvědomí, že většina z těchto ryb má v rodném listě místo narození líheň v Předenicích. S trochou nadsázky je to pravda. Parta nadšenců odchovává v líhni v Předenicích každoročně cca 4 000 000 ks plůdku mníka, více než 10 000 000 ks plůdku kapra a přes 100 000 ks rozkrmeného plůdku sumce. K tomu ještě, dle možností získání generačních ryb, několik desítek tisíc kusů plůdku pstruha obecného. Násada kapra, štiky, mníka a sumce je odchovávána v chovných rybnících o ploše 9 ha. Voda je brána z neznámého pravostranného přítoku Úhlavy, který v letních měsících vysychá. Prostor objektu se skládá z líhne o velikosti 24 m², žlabovny 24 m² + venkovní žlaby a bazény s izolační vložkou. Generační ryby jsou dováženy z různých míst. Pstruh obecný a lipan pochází z okolních organizací a mník z Nýrska a Tachova. U kapra se využívá vlastního zdroje hejna pocházejícího z Bosňan a u sumce hejna z Pohořelic. Po výtěru se ryby přeléčí pomocí protiplísňových přípravků a po výtěru sumců se aplikují antibiotika. Predátor, který ztěžuje organizaci práci a páchá škody, je opět norek, volavka a zimní nálet kormoránů. Množství získaných jiker se pohybuje mezi 150 – 200 000 ks. Veškerý plůdek putuje zpět tam, kde byly naloveny generační ryby.

Located on the Úhlava River, the hatchery is focused on carp, burbot and catfish spawning. Around four million burbot fry, ten million carp fry and over 100,000 raised catfish fry are bred each year in Předenice. When possible, the organisation also breeds tens of thousands of common trout fry. After spawning, the fish are treated with antifungal agents and receive antibiotics. Minks, egrets and wintering cormorants are predators that cause damage and make it difficult to organise work. The quantity of eggs obtained ranges between 150,000 and 200,000.

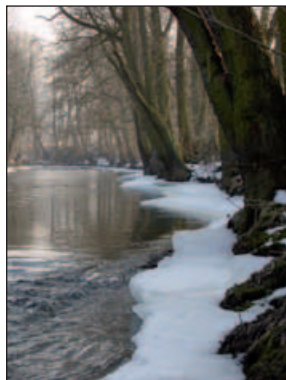

Die Brutstätte befindet sich am Fluss Úhlava und widmet sich der Vermehrung von Karpfen, Ruten und Welsen. In Předenice werden jährlich etwa 4 000 000 Ruten, über 10 000 000 Karpfen, über 100 000 Welse und je nach Möglichkeit mehrere tausend Bachforellen herangezuchtet. Nach dem Laich werden die Fische medizinisch versorgt, es werden Antibiotika und Antimykotika appliziert. Raubtiere wie der Nerz, Reiher und im Winter der Kormoran erschweren die Arbeit und verursachen Schäden. Es werden rund 150 – 200 000 Stück Eier produziert.

ČRS MO Tachov

Poslední ze zmiňovaných líhní je líheň v majetku ČRS MO Tachov. Na základě výpovědi pamětníků fungovala tato líheň již před Druhou světovou válkou. Stávající líheň byla kolaudována v květnu roku 1989 a v roce 2009 ji organizace odkoupila do svého vlastnictví od města Tachov. Líheň v Tachově se nachází na řece Mži. Zabývá se chovem pstruha obecného a duhového, lipana, sivena a mníka. Voda sloužící k provozu líhně je pramenitá; povrchová v omezeném množství (80 l/min). Prostor líhně zabírá cca 40 m². Do vybavení náleží ploché přístroje vlastní výroby, odkulovací žlaby a dva bazény na přechodné uchování generačních ryb, popřípadě odkrm plůdku. Část generačních ryb pochází z vlastního povodí Mže a část se dováží z Jeseníků. Po výtěru se, u pstruha obecného a lipana podhorního, aplikují k přeléčení antibiotika a běžné protiplísňové přípravky. Zpočátku se plůdky vysazovaly v lokalitách okolních organizací jako je Stříbro, Domažlice, Poběžovice a Bělá. Stejně tomu tak bylo i v letech 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2007. Mimo 20 000 ks jde vše pryč jako váčkový plůdek. K výtěru využívají klasickou suchou metodu. Maximální produkce líhně je 400 000 ks pstruha obecného, 400 000 ks lipana a 200 000 ks pstruha duhového.

Older generations recall that the hatchery was already in operation before the start of World War II. The current hatchery was officially opened in 1989, and in 2009 the organisation purchased it from the Municipality of Tachov. Located on the Mže, it is focused on common trout, rainbow trout, brook trout, grayling and burbot breeding. A limited amount of spring and surface water (80 litres/min) are used in hatchery operations. Part of the broodstock originates from the Mže, while part is imported from the Jeseník Mountains. After the common trout and graylings spawn, the fish are treated with antibiotics and standard antifungal agents. The traditional dry method is used for spawning. The hatchery's maximum production is 400,000 common trout, 400,000 graylings and 200,000 rainbow trout.

Laut Zeitzeugen gab es diese Brutstätte bereits vor dem 2. Weltkrieg. Die bestehende Brutstätte wurde im Jahr 1989 in Betrieb genommen und im Jahr 2009 wurde sie vom FV von der Stadt Tachov erworben. Das Objekt befindet sich am Fluss Mže (Mies). Gezüchtet werden hier Bachforellen, Regenbogenforellen, Äschen, Bachsaiblinge und Ruten. Zum Betrieb der Laichstätte dient Brunnenwasser und Oberflächenwasser in beschränkter Menge (80 l/min.). Ein Teil der Mutterfische kommt aus dem Einzugsgebiet des Flusses Mže und ein Teil wird aus Jeseníky (Altvatergebirge) importiert. Nach dem Laichen werden bei Bachforellen und Äschen Antibiotika und übliche Antimykotika gereicht. Zum Laichen wird die klassische trockene Methode verwendet. Das Produktionsmaximum liegt bei 400 000 Stück Bachforellen, 400 000 Stück Äschen und 200 000 Stück Regenbogenforellen.

Líhně v Plzeňském kraji ve fotografii

Samčí matečná ryba při umělém výtěru (mílč)

Samičí matečná ryba při umělém výtěru (jikry)

Odchovná kruhová zařízení (Milence)

Matečné ryby připravené k umělému výtěru.

Kapr obecný – matečná ryba

Ploché líhňarské přístroje ČRS MO Štěnovice (líheň Předenice)

Rybí sádky v areálu líhně v Předenicích

Rybí sádky v areálu líhně v Předenicích

Rybí sádky v Tachově - lze je využít k poloumělému výtěru ryb a k odchovu plůdku

Rybí líheň místní organizace ČRS MO Tachov

Zajímavosti z Plzeňského kraje – trofejní úlovky

Jelec tloušť – 56 cm, 2,05 kg, uloven Karlem Viletou v rybářském revíru č. 431004 Berounka 10

Cejn velký – 60,5 cm, cca 3 kg, uloven Ing. M. Matouškem v rybářském revíru č. 431025 Mže 1

Candát obecný – 90 cm, uloven Stanislavem Wiedemannem v rybářském revíru č. 431 028 ÚN Hracholusky

Sumec velký – 206 cm, 62 kg, uloven Michalem Křížem v rybářském revíru č. 431 028 ÚN Hracholusky

Vysvětlivky

akvakultura – pěstování či chov vodních organismů v tekoucí nebo uzavřené vodě, často v optimalizovaném prostředí a s pravidelným dodáváním živin

albinismus – stav organismu, kdy kůži zcela chybí barvivové buňky (chromatofory)

bioindikace – využívání živých organismů k detekci různých dějů

bioindikátor – živý organismus nebo jeho část využívané k bioindikaci, ryby jsou významným bioindikátorem, který lze použít k posouzení stavu vodního prostředí, biotopu atd.

elektrický agregát – zařízení pro lov ryb elektrickým proudem se skládá ze zdroje elektrické energie, přívodního vedení, lovicí tyče, elektrody a lovného náčiní.

generační (matečná) ryba – jde o jikernačky (samice) a mlíčáky (samce) pohlavně dospělé, vybírají se z mladších ročníků podle chovatelských zásad a metodických pokynů

hypofyzace ryb – zákrok, kterým se urychluje vrcholná fáze ovulace, tzn. uvolnění jiker nebo spermií ryb, provádí se v době, kdy jsou matečné ryby připraveny k výtěru

(CHRO) chráněná rybí oblast – vymezený úsek toku sloužící k odchovu násad a generačních ryb, je zde zakázán sportovní rybolov

jirky – jsou produktem vaječníků (ovárií)

kaviár – speciálním postupem upravené a konzervované čerstvé jikry

kostice – vznikají u ryb mezi myomery ocasního svalu zkostratněním vazivových přepážek, hlavně ve hřbetní části svalu, jde o velmi jemné kůstky mající tvar ypsilonu

mlíči – pohlavní produkty rybiho samce, mlíčáka, a též název jeho pohlavních žláz

MO – místní organizace

monté – začátek juvenilní periody, vývojové stadium úhoře říčního

obsádka – obvykle uměle vytvořené jednodruhové či vícedruhové (smíšené) společenstvo ryb ve vodním biotopu (rybníku, nádrži apod.)

ÚN – údolní nádrž

Použitá literatura

ANDRESKA J. Lesk a sláva českého rybářství, 1. vyd. Pacov: Nuga, 1997. ISBN 80-85903-06-7

SÝKOROVÁ Z., BERKA R., ŠTÍPEK J. Historie sportovního rybolovu v České republice, 1. vyd. Praha: ČRS – Rada, 2007

DUBSKÝ K., KOUŘIL J., ŠRÁMEK V. Obecné rybářství, 1. vyd. Praha. Informatorium, spol. s r.o., 2003. ISBN 80-7333-019-9

HANEL L. Naše ryby a rybaření. 1. vyd. Praha: Brázda, s.r.o., 2000. ISBN 80-209-0292-9

REISER F. Ryby našich vod. 1. vyd. Praha: Brázda, s.r.o., 1996. ISBN 80-209-0262-7

BÍLÝ M., VOGL J., DIMITROV P. Rozbor hospodaření 2010. Plzeň: ČRS – západočeský územní svaz, 2010

POKORÝ J., LUCKÝ Z., LUSK S. Velký encyklopedický rybářský slovník. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2004. ISBN 80-7238-117-2

JANEČEK M. a kol. Bolevec a okolí, 1. vyd. Plzeň: Typos, a.s., 2001. ISBN 80-238-7629-5

HAVELKA R. Soustava boleveckých rybníků, Životní prostředí města Plzně, díl I., 2002, str. 19

ČIHÁK J., DURAS J. Bolevecké rybníky, Životní prostředí města Plzně, díl III., 2005, str. 8 – 12

DURAS J. Velký Bolevecký rybník, Životní prostředí města Plzně, díl IV., 2007, str. 33 – 34

PODSKALSKÝ J. Z historie MO ČRS Plzeň [online].
Dostupné na [www:<http://www.prvniplzenska.noveranet.cz/](http://www.prvniplzenska.noveranet.cz/)

VOŠAHLÍKOVÁ D. Plzeňský kraj – čísla a fakta [online].
Dostupné na [www:<http://www.plzensky-kraj.cz/](http://www.plzensky-kraj.cz/)

Klatovské rybářství. [online]. Dostupné na [www:<http://www.klatryb.cz/](http://www.klatryb.cz/)

České rybářství. [online]. Dostupné na [www:<http://www.ceske.rybarstvi.cz/](http://www.ceske.rybarstvi.cz/)

Správa veřejného statku města Plzně. [online].
Dostupné na [www:<http://www.svsmp.cz/](http://www.svsmp.cz/)

Rybářství. [online].
Dostupné na [www:<http://www.casopisrybarstvi.cz/](http://www.casopisrybarstvi.cz/)

Autoři

Text: Ing. Pavla Lhotáková

Korektura textu: Mgr. Jiřina Horáčková

Německý překlad: Eva Forti

Anglický překlad: Elizabeth Spacilova

Fotografie:

Fotograf: Ivo Novák

Zpč. ÚS Plzeň: Jaroslav Vogl

SVSMP: Ing. Jiřina Kopáčková

KÚPK: Ing. Stanislav Polák, Ing. Pavla Lhotáková

1. vydání

počet výtisků: 6 000 ks

Grafická úprava a tisk: NAVA DTP, spol. s r. o.
([www. navadtp.cz](http://www.navadtp.cz))

© 2012